Cựu Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

TẤT CẢ CHO MIDWAY 8-6-69

HÔM NAY | 6 TRANG | SỐ ĐẶC BIỆT CUỐI TUẦN | 5 đồng

ĐUỐC NHÀ NAM

Năm thứ nhì — Số 131 | CHÚA NHỰT 8, THỨ HAI 9.6.69 | Chủ nhiệm : TRẦN-TẤN-QUỐC
Trụ-sở : 4 Nguyễn Văn Thinh - Saigon | Ngày 24-25 tháng Tư (Đa) Kỷ-Dậu | 6 tr. 5đ. | Điện-thoại 20.857. — Hộp thơ 504

PHIẾU DỰ THI
đọc báo Đuốc Nhà Nam hàng tháng nơi trang 5
16.000đ thưởng

TRONG SỐ NÀY

Viếng thăm các chợ Saigon-Giadịnh
CHỢ AN-ĐÔNG
Có chuyện gì mà bạn hàng gởi đơn thưa lên... Tổng Thống ?

MẬT ĐÀM VỀ V.N
(Những tiết lộ độc đáo, quan trọng)
Trang Kịch trường
ĐNN với 4 trương tràn ngập bài vở, tin tức hơn 8 trương

Tại Midway, T.Th. Nixon sẽ đề nghị với T. Th. Thiệu một
«Phương thức dung hòa»
MỘT UỶ-BAN
ĐẶC BIỆT BẦU CỬ
thay vì «chánh phủ Liên hiệp»

Hội đồng An Ninh Quốc gia VNCH cực lực chống thành lập « C.P. liên hiệp »

SAIGON: Nếu vào giờ chót không có gì thay đổi thì T. Ng.-v-Thiệu cùng phái đoàn sẽ lên phi cơ riêng tại phi trường Tân-sơn Nhứt hồi 12 giờ trưa nay, chúa nhựt 8-6, trực chỉ đảo Midway (Xem Danh sách phái đoàn trong số nầy).

T.TH. NIXON TÍCH CỰC CHUẨN BỊ ĐI MIDWAY

Vị trí đảo Midway : Địa Điểm Lịch Sử

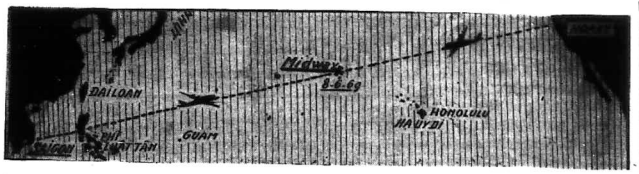

Cách tỉnh lỵ Tây ninh 8 cây số
Cộng quân lọt vào làng Thanh Sơn
CÁC TRẬN ĐÁNH ĐANG TIẾP DIỄN

SAIGON (AP): Bộ Tư lịnh Mỹ hôm thứ bảy cho biết : Cộng quân đã mở những trận đánh lớn liên tiếp hai ngày tại vùng gần biên giới Cam bốt, ở phía Tây Bắc Saigon, và đang có mặt tại một phần làng Thanh Sơn ở 3 cây số 200 phía Bắc tỉnh lỵ Tây Ninh và gần một các cứ trọng pháo của Mỹ.

Các phái ngôn nhân từ chối không cho rõ hoạt động của Cộng quân là cuộc tấn công mùa hè, chưng một sĩ quan chiến trường cho rằng Cộng quân đã mở cuộc tấn công mùa hè hôm 6/6.

Phần lớn hoạt động xảy ra chung quanh tỉnh lỵ Tây Ninh. Cộng quân tấn công các cứ trọng, pháo Crock lần thứ hai hôm thứ bảy.

Cứ cách xây năm ngày con đường xâm nhập từ Cam bốt. Hôm qua thêm một quân Bắc Việt đã tấn công vào đây bị hạ 77 tên.

Các phức tỉnh chiến trường cho

Xem tiếp N trang 6

Bình Dương
V.C. pháo kích trúng trụ sở NDTV
4 đoàn viên chết tại chỗ

BÌNH DƯƠNG— Đêm 5 rạng 6-6-69, Việt cộng pháo kích đạn 10 vào trụ sở NDTV, ấp Chánh Long, xã Phú chánh (Bình Dương) làm 4 đoàn viên chết và 7 đoàn viên khác bị thương nặng được chở đến bệnh viện chợ Rẫy cứu cấp.

HĐANQG quyết định

SAIGON— Trong một phiên họp kéo dài hai tiếng đồng hồ tại Dinh Độc Lập hôm thứ sáu, Hội Đồng An Ninh Quốc Gia đã bày tỏ lập trường cứng rắn chống lại giải pháp liên hiệp với Cộng sản và tuyên bố ủng hộ cuộc tuyển cử trong tương lai ở miền Nam V.N. phải được tổ chức trong khuôn khổ Hiến Pháp V.N.C.H.

Theo nguồn tin thông thạo, HĐANQG đã quyết định như trên sau khi nghiên cứu lần cuối cùng kế hoạch 10 điểm của Cộng sản và kế hoạch 8 điểm của TT Nixon trước khi TT Thiệu đi Midway

Xem tiếp S trang 6

ĐẶC BIỆT của ĐUỐC NHÀ NAM
Xuyên qua thiên phóng sự của Đuốc Nhà Nam
LÀNG CÔ NHI CHIẾN TRANH
gây tiếng vang ở ngoại-quốc

Chuẩn bị cho Midway
Phái đoàn Mỹ họp tại Honolulu

HOA THANH ĐỐN (UPI).— Hôm thứ sáu phi cơ chở các ông Rogers (Ngoại Trưởng Mỹ) Laird (Quốc Phòng) đại sứ Cabot Lodge và tướng Wheeler đã bay đi phó hội Miway.

Xem tiếp K trang 6

Danh sách hai Phái đoàn Việt, Mỹ tại Hội nghị Midway

Danh sách 2 phái đoàn dự Hội nghị thượng đỉnh Việt-Mỹ tại đảo Midway hôm nay 8-6-69 vừa được công bố :

VIỆT NAM C.H.

— Tổng Thống NGUYỄN VĂN THIỆU

— Ngoại trưởng TRẦN CHÁNH THÀNH, Tổng trưởng Q.P Trung trưởng NGUYỄN VĂN VỸ, Quốc vụ Khanh đặc trách Kinh tế VŨ QUỐC THÚC ; Đại trưởng Tổng Tham mưu Trưởng CAO VĂN VIÊN ; Trung trưởng Phụ tá đặc biệt Tổng Thống ĐẶNG VĂN QUANG và Đại sứ VNCH tại Hoa Kỳ BÙI DIỄM.

HOA KỲ

— Tổng Thống RICHARD NIXON

— Ngoại trưởng ROGERS, Bộ trưởng Q.P. LAIRD, Cố vấn KISSINGER, Thống trưởng Chủ tịch Ban tham mưu hỗn hợp WHEELER; Đại trưởng Tư lịnh quân lực Mỹ tại V.N ABRAMS, Đô đốc Mc. CAIN, Đại sứ HK tại VNCH BUNKER và Đại sứ Trưởng phái đoàn HK tại Hoa hội Balê CABOT-LODGE.

Tháp tùng Phái đoàn Tối cao Pháp viện
Viếng các Tòa án Vùng I Ch.Th
NỖI LÒNG THẨM-PHÁN
MIỀN TRUNG... !
Từ trụ sở đến Nhân viên đều «kẹt»
✱ của Bbpv LAM THIÊN HƯƠNG

HUẾ (L.T.H).— Được chỉ thị của ông Chủ nhiệm, đề cử đi tháp tùng phái đoàn Tối Cao Pháp Viện — Tôi đột nhiên cảm thấy đề đặt lo âu vì... 4 chữ «Tối Cao pháp viện» đã làm cho tôi... nghe như có một sự gì nghiêm khắc và đầy trang trọng.

Tuổi trẻ vốn cởi mở và phóng khoáng, tôi tự nhủ với mình là phải thận trọng gỡ bỏ ... để ra đi theo phái đoàn viếng các tòa án vùng hỏa tuyến.

Nhưng, các ý nghĩ quá lo xa ấy đã tan biến ngay từ phút ban đầu, đâu... qui vị viết cao công rất là nghiêm trang, song... cũng cởi mở như nhà báo và niềm nở đón tiếp đoàn kỳ giả quá nửa là phải yếu.

Điều đó, thiết tưởng cần phải được nhân mạnh nơi đây để nói lên sự đáp lễ nhỉ của nhà báo sau 48 giờ tháp tùng phái đoàn với bầu không khí thân mật mà trọng thể, dân chủ, tự do đúng nghĩa.

Phái đoàn TCPV gồm Chủ tịch Trần văn Linh cùng ba ông thẩm phán đầu Huế lúc 11 giờ trưa ngày 5-6 đã được Đại Tá Lê văn Thân Tỉnh Trưởng Thừa Thiên, cùng ông Chánh Nhất Tòa Thượng Thẩm Huế nghênh đón trong thế

Sau khi tiếp xã giao Tòa Thượng chánh phái đoàn viếng ngay Pháp Đình Huế.

Xem tiếp J trang 6

« Hội Sinh viên ViệtNam ở Nhật-Bản » liên lạc với Đ.N.N với hảo ý giúp Làng C.N.C.T.

ĐUỐC NHÀ NAM đã gây được tiếng vang ở ngoại quốc qua thiên phóng sự LÀNG CỔ NHI CHIẾN TRANH ở Long Thành. Nói cách khác, xuyên qua ĐUỐC NHÀ NAM, «Làng Cô nhi chiến tranh» đã gây niềm cảm xúc sâu xa đối với kiều bào tạ ở ngoại quốc.

Dưới đây là nguyên văn bức thư của ô. NGUYỄN TUỆ HUY, Trưởng ban Xã hội «HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM TẠI NHỰT BẢN» gởi cho ĐUỐC NHÀ NAM ngỏ ý giúp các trẻ tại Làng C.N.C.T. Ngoài ra, một nữ sinh viên V.N ở Nhựt là cô Hương tự động gởi về giúp Làng C.N.C.T, 6 bộ áo 500đ.

TOKYO, ngày 2 tháng 6-1969

Thưa Ông Chủ Nhiệm,

Trước tiên tôi xin mạo phép tự giới thiệu tôi, Nguyễn tuệ Huy, một nhân viên trong Ban Chấp Hành của Hội Sinh Viên Việt Nam tại Nhật Bản, hiện đang phụ trách vấn đề xã hội.

Đã từ lâu, anh chị em sinh viên chúng tôi vẫn trăng tổ chức các cuộc lạc quyên tiền bạc cũng như quần áo để gởi về những nơi nhân của cuộc chiến hiện đang xảy ra tại nước ở ấy, tuy nhỏ nhưng quy cuộc lạc quyên này có tính cách giai đoạn. Hiện anh em sinh viên chúng tôi hàng tháng, mỗi người đều đóng góp một ít tiền nhỏ vào Quỹ Cứu Trợ do Ban Xã Hội của B.C.H. Hội Sinh Viên Việt Nam tại Nhật mà nhận lấy 15 cây hiện đó tô p y rách. Công việc này được thực hiện đều đặn.

Nhân đọc được các tài liệu về Làng Cô Nhi Chiến Tranh của Quý báo do một vị Cư sĩ gửi qua, chúng tôi có ý định là sẽ dùng số tiền mà anh em sinh viên chúng tôi đã và đang đóng góp trong nhiệm kỳ này gửi tặng tất cả cho Làng Cô Nhi Chiến Tranh. Ngoài ra tiếp chúng tôi đang lấy sự với một tổ chức Xã hội Nhật Bản và họ có hứa cho một số bớp bê. Tuy nhiên việc này chưa có kết quả.

Trong lần này, chúng tôi sẽ dùng số tiền quyên được để mua sửa hoặc các vật thiết dụng để gửi về. Tuy nhiên vấn đề thủ tục cũng phải tìm một cơ quan đứng ra nhận lãnh những tặng phẩm là cả một vấn đề đối với chúng tôi. Theo thiển ý của chúng tôi, chúng tôi nghĩ đến tìm một cơ quan để hoàn toàn tin tưởng giao đoạn nắm của nước ngoài

Xem tiếp R trang 6

CHIẾN-SỰ
44 vụ pháo kích trong đêm 6 rạng 7-6
THI XÃ ĐÀ-NẴNG
trúng đạn nhiều nơi
Phi trường bị pháo kích 8 lần trong đêm
Tỉnh lỵ Hội An, Mỹtho bị bắn bằng súng cối

SAIGON (7-6) — Đêm hôm qua, tình hình chiến sự vẫn tiếp tục sôi động. Trên toàn quốc, tin đầu tiên cho biết có 44 vụ pháo kích của Cộng quân xảy ra trong đêm 6 rạng 7-6-69. Trong số nầy có 22 vụ đáng kể và 12 vụ nhằm vào Quân lực Hoa Kỳ.

Phi trường Đà Nẵng bị pháo kích 8 lần

Đêm qua, Cộng quân đã pháo kích vào nhiều nơi trong thị xã Đà Nẵng kể cả phi trường bị 3 lần liên

Xem tiếp L trang 6

Trước ngày lên đường

SAN CLEMENTE 6-6 (AFP)/ Trước này họ kiến với Tổng thống Nguyễn văn Thiệu ở Midway, Tổng thống Nixon dành 1 phần lớn thời giờ trong ngày thứ sáu để cứu xét các vấn đề chánh trị mà ông sẽ đề cập với Tổng Thống VNCH tại Midway ngày 8-6 nầy.

Tiến sĩ Henri Kissinger, cố vấn chánh trị tại Bạch Cung về các vấn đề quốc tế, từ Hoa thạnh Đốn đến tối thứ năm, đã thảo luận riêng với Tổng thống Nixon tại biệt thự của Tổng thống ở San Clemente trên bờ Thái Bình Dương.

Ô. Kissinger đóng vai quan trọng

Theo tin AP, đêm đó T.T. Nixon đàm đạo điện thoại nói chuyện với ông Kissinger thêm 40 phút, tiếp tục cuộc thảo luận vào buổi chiều thứ

Xem tiếp U trang 6

MỖI TUẦN
Đuốc Nhà Nam nghỉ một số

Sau khi phát hành số báo nầy, ĐUỐC NHÀ NAM nghỉ 1 số.
Số tới sẽ phát hành sáng Thứ Ba 10-6-69
Và mỗi tuần, ĐNN sẽ xuất bản Số Đặc Biệt 6 trang 5 đồng, phát hành mỗi sáng Chúa Nhựt.

Binh Dương
V.C. pháo kích
trúng trụ sở NDTV
4 đoàn viên chết tại chỗ

BÌNH DƯƠNG— Đêm 5 rạng 6-6-69, Việt cộng pháo kích đạn 10 vào trụ sở NDTV, ấp Chánh Long, xã Phú chánh (Bình Dương) làm 4 đoàn viên chết và 7 đoàn viên khác bị thương nặng được chở đến bệnh viện chợ Rẫy cứu cấp.

PHONG SỰ — Viếng các chợ SAIGON-GIADỊNH
VÀ ĐÂY : CHỢ AN-ĐÔNG
Bạn hàng ở xa và «nạn đầu nậu sạp» tại chợ
Và còn chuyện gì ở chợ An Đông mà đồng bào thưa tới Tổng Thống ?

của Bbpv NGUYỄN QUÂN

BÀI VI. — Chúng tôi vừa đặt chân đến một tiền chợ An Đông là đã chứng kiến cảnh bạn hàng « xi vô » người mua. Bà bạn hàng tuổi ngoài 40, bán hàng bông, bỏ điệu trông thật dữ tợn. Bà vừa to lớn, vừa nặng lời khách hàng của mình :

— Mua một kỷ, tôi bán một kỷ, tôi sao lại đòi thêm ? Đồ gì...

Khách hàng là một người đàn bà trông rất hiền lành, cũng trạc ngoài 40. Ông nhỏ nhẹ phân bua với những người kỷ cùng quanh :

— Bà kỷ ơn thiếu, tôi yêu cầu bà thêm cho đủ, bà không thêm mà còn làm dữ và chửi tôi thậm tệ nữa...

— Thiếu gì mà thiếu, thì cân lại đi, tiếng chu gì mà...

Dù sao cũng là khách hàng, đem lợi cho mình, tại sao lại đối xử với người ta như thế ?

Một bà khách đứng tuổi, có lẽ cũng có một ý nghĩ như chồng tôi, nên đã thân mật khởi chuyện với chồng tôi :

(Xem tiếp trang 2)

Xem trang 5

Châu Vê
Hiệp Phô

Đọc đáo ! Quan trọng ! ...

NHỮNG BÍ MẬT TẠI HẬU TRƯỜNG CHÁNH TRỊ QUỐC TẾ VỀ VIỆTNAM TỪ CUỐI NĂM 1966, HAY LÀ
NHỮNG CUỘC MẬT ĐÀM

Nguyên tác của **David Kraslow** *và* **Stuart H. Loory**
BẢO DANH dịch thuật

IV-Buổi họp kín thứ nhì (9-7-1966) giữa 3 Đại sứ C.Lodge (HK) d'Orlandi (Y) và Lewandowski (Balan) tại Saigon

Ngày 9-7-1966, thể theo lời yêu cầu của Đại sứ Hoa Kỳ Cabot-Lodge, một cuộc họp kín được diễn ra tại Tòa Đại sứ Ý số 135 đường Pasteur, Saigon. Hôm ấy, ông Cabot Lodge đến trước. Và sau khi ông Lewandowski đến, không để mất thời giờ, bộ ba Lodge-D'Orlandi và Lewandowski liền mở đầu buổi gặp gỡ đầu tiên trong căn phòng của Đại sứ Ý D'Orlandi. Họ bắt đầu vào chuyện với những câu ngoại giao bông đùa rồi sau đó thảo luận qui tắc dành cho các buổi họp. Qui tắc căn bản của những buổi thảo luận bí mật là đủ thành công hay thất bại họ đều phải giữ bí mật hoàn toàn, không được tiết lộ với bất cứ ai dù là nói lại các sự kiện có thật trong các buổi đàm phán.

Nhưng, dĩ nhiên phải hiểu rằng sau buổi họp, cả ba Đại sứ đều phúc trình cho chính phủ của họ về sự tiến triển của các buổi họp đó... Ngoài ra, họ vẫn giữ bí mật đối với mọi người.

Các buổi họp mật của bộ ba Lodge-D'Orlandi-Lewandowski được khai triển thêm một loạt mà một viên chức Hoakỳ diễn tả các buổi họp đó là « Những buổi họp đối chọi nhau trong sự can đảm ». Ngôn ngữ được dùng trong các buổi họp là Anh Ngữ, một sinh ngữ mà hai Đại sứ D'Orlandi và Lewandowski nói rất đề dàng và trôi chảy.

(Xem tiếp trang 6)

Liên tiếp 2 ngày qua
3 TÀU HÀNG BỊ BẮN
trên sông Lòng Tảo
1 tàu Mỹ bị sóng đánh chìm tại cửa sông Đồng Tranh — Cần Giờ

SAIGON.— Hồi 8 giờ sáng 6-6, Cộng quân dùng 10 hỏa tiễn phóng vào chiếc tàu của Hải quân Hoa Kỳ mang tên « Petrarca » đang di chuyển tại cửa sông Lòng Tảo vào Saigon. Hai hỏa tiễn đã trúng tàu « Petrarca » nhưng chỉ gây thiệt hại nhẹ.

(Xem tiếp O trang 6)

ĐUỐC NHÀ NAM của Việt-Lang-Quốc
TRƯỚC THỜI-CUỘC
Những vấn đề... không được đem ra thảo luận

Hai vị Tổng thống, hai lập trường, hai kế hoạch sẽ gặp nhau hôm nay chủ nhật 8-6, tại đảo Midway trên Thái Bình Dương, hòn đảo « nửa đường » như tên gọi của nó đã ghi rõ.

Hai nhân vật lãnh đạo đã gặp nhau ở giữa đường, nhưng cuộc hội nghị nầy quyết không phải là một thứ « Hồng Môn hội ẩm ». Bởi vì đã sao Hoa kỳ và Việt Nam Cộng hòa cũng là « đồng minh », sự tranh hùng chẳng thể có như thời Hán Sở.

Những vấn đề gì sẽ được đem ra thảo luận tại Midway? Câu hỏi đó thường quá rồi, vì cả tuần nay người ta đã dự đoán, tìm tòi và... nhân nhe với nhau đủ thứ. Có lẽ quan trọng hơn hết là câu hỏi sau đây : Những vấn đề gì sẽ KHÔNG được đem ra thảo luận tại Midway ?

Câu hỏi thuộc loại tiên cực nầy lại có một tầm quan trọng không ngờ. Nó có thể quyết định sự thắng bại của một lập trường, một điểm mấu chốt.

Ngày thứ sáu vừa qua khối Độc Lập gồm 17 đảng biểu tại Hạ Viện đã ra một tuyên ngôn yêu cầu Tổng thống Thiệu không thảo luận về vấn đề liên hiệp tại đảo Midway.

Hồi đầu tuần nầy, khi còn công du Đài Bắc, Tổng thống

Xem tiếp W trang 6

Tài liệu Phật Giáo

6 NĂM TRƯỚC DƯỚI CHẾ ĐỘ ANH EM NHÀ NGÔ

Minh Chiếu sưu tầm

CUỘC TRANH-ĐẤU CỦA PHẬT-GIÁO ĐỒ VIỆT NAM 1963

(TIẾP THEO)

IV — TỰ DO TRUYỀN GIÁO VÀ HÀNH GIÁO

1— Những sinh hoạt thuần túy tôn giáo và thường xuyên, như ngày 14, rằm, ba mươi, mồng một, cầu siêu, cầu an và các ngày vía, nếu làm trong phạm vi nhà Chùa hay trụ sở Hội thì kô cần phải xin phép, các sinh hoạt bất thường và ngoài phạm vi nhà chùa hay trụ sở Hội đều phải xin phép.

2— Về vấn đề các chùa hàng có tính cách thuần túy địa phương, Tăng ương cần phải có thể giữ gìn đồ hồ so liên hệ. Vì thế, trong khi chờ đợi, chỉ có thể bàu lại ban quản trị mới của các chùa làng nếu xét cần, hầu để có giấy P 51 từ được tham gia quản trị các chùa ấy.

3— Xác nhận đồng ý số 166-TT/TK ngày 23 tháng 9 năm 1960 không áp dụng cho việc tiếp nhận cũng như tạo mãi đồng sản và bất động sản của Phật giáo.

4— Danh mục sự đề đồng cho mọi sự kiểm duyệt và in Kinh sách Phật giáo theo thể lệ hiện hành.

5— Danh mục sự đề đăng cơ cấu sự xây cất (chùa, trường học và cơ sở ở tỉnh)

V — TRÁCH NHIỆM VÀ TRỢ GIÚP

Những cán bộ có trách nhiệm về các vụ xảy ra từ 8 tháng 5 năm 1963, bất kỳ thuộc thành phần nào, cũng sẽ bị nghiêm trị, nếu việc xét ra cũng liên hành chung tổ tội lỗi của họ.

Sự cứu trợ gia đình nạn nhân đang là một mối lo âu của các cơ quan xã hội và của chính quyền.

Các gia đình nạn nhân ở Huế đã được trợ giúp kịp thì và có thể được trợ giúp tiếm tùy theo gia cảnh từng người.

Ủy ban Liên Bộ sẽ phụ trách theo dõi việc thi hành các điều khoản trên, như là tại các địa phương.

Nếu có sự lệch lạc, Tổng Hội Phật Giáo sẽ kịp thì báo tin cho Ủy ban Liên Bộ.

Lập thành 2 bản chính tại Saigon, ngày 16 tháng sáu năm một ngàn chín trăm sáu mươi ba.

Phái đoàn Phật Giáo — Ủy ban Liên Bộ

Ký tên: T.T. Thích thiện Minh — Ký tên: Ng ngọc Thơ

T.T. Thích Tâm Châu — Np. đình Thuần

T.T. Thích Thiện Hoa — Bùi văn Lương

Khán:

Hòa Thượng Hội Chủ Tổng Giáo Hội Phật Giáo V.N.

Ký tên: THÍCH TINH KHIẾT

Những điều được ghi trong thông cáo chung này thì đã được tôi chấp thuận nguyên tắc ngày tháng lúc đầu

Ký tên: NGÔ ĐÌNH DIỆM

HOÀN CUỘC HỎA TÁNG NHỤC THÂN CỐ H.T. THÍCH QUẢNG ĐỨC

Sáng sớm ngày 16-6-63, Bản Thông cáo về ung được ký giữa hai phái đoàn đại biểu chính phủ và Phật giáo, và bắt đầu có hiệu lực kể ở giờ phút ấy. Trên nguyên tắc là vậy.

Hòa thượng Hội chủ Tổng Hội Phật giáo Việt Nam trung thành với đức từ bi, en hòa và nhân chủ của Như Lai nên cho ra một Thông Bạch kêu gọi Phật Giáo Đồ toàn quốc chấp hành nghiêm chỉnh và thành tâm cầu nguyện cố ánh phù Ngô đình Diệm thi hành đ ng dân bản thông cáo chung.

Nhưng, bản Thông cáo có được chính quyền thi hành đúng đắn k ông? Và sắng ngày 16-6-63 để xây ra chuyện gì?

Ủy Ban Liên Phái Bảo Vệ Phật giáo đã xếp hoạch trình ngày 16-6-63 là cử hành lễ hỏa táng cố H.T. Thích Quảng Đức tại Ấu Dương Đa Phú Lâm.

Nhưng tối hôm 15-6-63 trong k i hai bên phái đoàn cùng kẹt ở Hội trường Diên Hồng thì Bộ Nội Vụ của chính quyền Diệm liên Phật Giáo bên chùa Xá Lợi biết: *«Đã có một tăng Việt Cộng lợi dụng đám tăng đệ quỹ rồi gây xáo trộn trong Đô thành. V.C bí mật mang vào 2.000 lựu đạn để cho nổ tung trong dịp này. Bộ Nội Vụ đưa ra hai điều kiện 1) Hoãn đám tăng lại ngày khác ; 2) Hoặc đám tăng cứ cử hành nhưng phải hạn chế số người đi đưa và đi theo lộ trình do Bộ Nội Vụ ấn định.»*

Đã biết là bị chính quyền «phá», nhưng Phật Giáo tổ thiện chỉ bằng cách hoãn cuộc hỏa táng lại b m sau. Nhưng đông bào P. ật từ đầu đã biết kịp, nên sáng sớm 16-6-63, các nơi ở ngoại ô tập rập kéo về bướng chùa Xá Lợi, nơi sắp làm lễ di chuyển linh cửa đến An Dưỡng địa Phú Lâm, càng thút tùng đông.

Tại chùa Xá Lợi, Tăng, Ni vẫn tiếp tự luận phiên tụng niệm cầu nguyện cho Giác Linh của bậc Cao Tăng vị Phẩm thiêu thân.

Phía chính phủ, Đài Phát thanh, xe phóng thanh, cả xe gắn máy có loa Pile, đều đồng loạ loan tin hoãn đám tăng. Tin của Chánh Phủ mà, ai mà tin nổi. Có chuyện gì nữa đây ? thế là nhao loạn tin đồ : chúng ăng kéo nhau hướng về chùa Xá Lợi, linh trăng Cảnh sát đặc biệt, mật vụ, cản bộ chìm, cản bộ nổi, cả đều được huy động được dân áp cuộc nay.

Vì dân chúng có thành kiến đối với Chính Phủ, nên hễ lệnh gì của chính phủ lên quan tâm Phật Giáo họ đều làm ngược lại khoảng đường từ ấ ư Lê văn Duyệt-Phan thanh Giản đông bào tự tập đ ng đầu tơn hết, nắt ở là chánh quyền cấm không cho họ đưa đám cố H.T Thích Quảng Đức, họ không chịu giải tá, cứ đứng lòng những ... chạy tới chạy lui để ngăn ngừa.

(CÒN TIẾP)

Đây tai vách mạch rừng

«PHÁP LUẬT LÀ TA ĐÂY»

Hôm qua chúng tôi đã cố dịp nói đến đám ông Tá «sẩy lạc ở ngoài đường và nghĩ rằng, những vụ thế mặt ta đây» DB. Tá đã... «lam trời» với anh em cảnh sát quận Thủ đức đó, chuyện có hay ho gì...

Song là, bởi chúng tôi đã mượn lời một bạn đồng nghiệp kể chuyện vua Napoleon và cô Thống trưởng Lê vân Tự để được làm một câu gương đã... «chính» đáng Tá ấy, nên cậu Minh Tri nhà tôi mở miệng liền tiếng và câu ta nói :

« Trong vụ này, cậu chuyện nhà độc tài Mussolini một đàng kể ra đã... cho ông Tá bắt chước hơn», rồi cậu ta thuật lại rằng :

« Một nữ phóng viên báo Mỹ, người đẹp Elsa Maxwell (hiện nay đã 70 tuổi đời và 50 tuổi nghề) từng đặt tiếng với đàn nhân tài tương, những cuộc tiếp xúc với bậc hết nhân vật vĩ đại của thời đại để viết ra những câu chuyện cốn con như loại « Thiên ha đồn rằng ».

« Năm 1930, Elsa sang Ý đại lợi, tiếp xúc với nhà độc tài Mussolini, trong bộ ba TAM HÙNG (Hitler, Mussolini, Staja) đã làm rung rinh thế giới lúc bấy giờ. Elsa được nhà độc tài Ý mời vẻ, trang trọng ở vào một lâng nọ để cho phỏng vấn.

« Nhưng rất sau đó ... Mussolini tự lái một chiếc Fiat thể thao, đưa Elsa đi dạo; có điều, Mussolini lại không chạy xe theo lối đi la nét mà là chạy như... đua lâm Elsa lo ngại đến nỗi nắm khư vô vững qua vô một tấm bảng, nằng mới nhắc khéo nhà độc tài sáng.

«Coi chừng ! Ngài đã chạy quá tốc lực của bảng cấm đường đã bị Cảnh sát công lộ phạt !» Thì nhà độc tài chỉ đáp lại bằng một cái liếc mắt.

Thấy vậy, Elsa lại hỏi : «Ngài vi phạm luật đi đường mà không sợ, hoặc bộ thân sao ?! » Thì bấy giờ Mussolini đã lớn đc tuyên bố... Và đây là câu đã được định ra «Thân ngài ... là Ta ? C'est moi ! (bà muốn nói đến phát luật bà ? pháp luật là ta đây!)»

Ấy, câu chuyện của nhà độc tài Mussolini đã «sẩy lạc ngoài cảng lộ là như thế ấy! tiếc rằng khi đã, hy Lê bị «khắc» ở Thủ đức, tuy vốn là nhà lập pháp mà lại không biết đã... «Khoan cầu nói Ba» ? hay cũng như ông Tá ấy, nếu đã đám nói như thế thì mới thiệt đáng là... «song tàn».

VẬY XIN TRẢ LẠI CHO... NHÀ ĐỘC TÀI

Qua câu chuyện nói trên, chúng tôi bắt nhớ lại đây DB. Nguyên trung Nhơ nhớn muốn ám chỉ Tổng thống Nguyễn văn Thiệu là độc tài, DB. Nhưng đã có ý nhắc tới câu nói «Là loi c'est moi! » ...

Sự thật thì sau khi «chơi chơi» và Tổng thống Thiệu, DB. Nhơ vẫn không chịu nhận về câu nói đó vì câu ấy nên có điều tức cười là bông nhiên như bao Anh ngữ «Việt nam Guardian» lại làm cái việc «sửa lưng» cho rằng :

«DB Nhơ muốn lấp lại đó câu nói của vua Pháp Louis XIV đã phán «L'état c'est moi» (quốc gia tức là trẫm) nhưng DB Nhơ đã nói trật».

Hãm nao nhắc lại chuyện cũ nầy, chúng tôi không có ý «mách nước» đến DB Nhơ hay chê lan đông nghiệp «Việt nam Guardian» đã làm tà khôn mà «sửa lưng» DB Nhơ nhưng rồi «sửa lưng» cũng trật tuốt, trái lại, chúng tôi chỉ mong làm được một việc nhỏ mọn thôi...

Là nếu câu nói đó của nhà Độc tài Mussolini là ngăng đối của Cesar» thì xin cố hai DB Nhơ và «VN Guardian» nên đồng ý như chúng tôi : «Cái gì của Cesar thì nên trả lại cho Cesar» là... em trơ mặt đất hơn hết.

ĐÃ TỪNG ĐỔ MÁU LẦN KIA MÀ

Cho đến nay cái vụ bỉ DB. Hòa đã thoát hai... Kịch chiến với DB. Mã Xái, nếu ? Ai gì làm bà vẫn chưa... lại rất mái.

Và một trong những thắng lẫn bào đã đã nói : Ô ! Cái trận đánh nầy đau phải lần thứ nhất mới xảy ra đó (Quốc hội), nó cũng không đáng kể vì ... chưa đến phải có đổ máu kia mà !

Rồi ông bạn của Nl. tôi kể lại... nhỉ... ấy và có ý tại DÔ mà khi trước đây nói của Là Quốc hội Lập hiến, thì đã từng xảy ra cuộc đánh đá, mà DB, Đại tá Đoàn văn Quế... đã «bẻ ống» DB Diệc.

Y i «bẻ ống» đề nghĩa cho tôi của nhà «bẻ đầu, bẻ cổ» chớ thật sự thì ông Diệc đã lành... đó của Tá Quế có mặt «ở ...» ở cạnh đó và ngay bằng hàng, đã đánh ngay, thì mấy cái rằng, như Lý đạo Tổng ngày xưa bị bạn biểu tượng Tào Mộng chơi cái miếng... «Sơn Đông mãi vô nhân tăng đó».

Là nếu cái Nhà Bắt Ly có nay quá có cái hoàng, nên các DB nhà ta đến đây không chỉ để tranh luận, mà là còn tranh nhau đổ thôi...

Xưtmgoal nè! Nhơ nhớn ơi! Vay bạn mới «ZOQ - nhưng lại đã nói - pa-le » rất Đặc trưng Chăm, đến đã có ne ?X4 chứ ? và hách với cảnh sát ? Bạn giữ gìn còn tranh nhau... thập bạn và nghề và... chết một con nhân một nửa nè!

Cũng do đó mà mới đây trong bài «Một chánh trị gia phải có khác» Nl. tôi đã nghĩ đến cái gì rạ nữ: ở HV đã nhớ vụ nổ trận... lối Ninh hay lại dài nay mà gây ra, có thể lan đến các Khối tan ra và HV sẽ chỉ con hai phe.

PHÁI CHÁNG NGÀY TÀN CỦA CHÁNH TRỊ - KHỐI -

Cái chả tiến đoán hay sự lo ngại là của chúng tôi kể từ sáng ngày 5/6/69 là ngo thấy tôi... và trước hết là Dân tộc VI K nầy có 14 đng nhưng nay đã có 5 người vì bất đồng ý kiến với Khối bỏ chống CP cũ : DB đồng K là đng Phạ thế Trừ, khoái lắc tại Đồng Kinh nghĩa. 5 đng đã công bố rất tên ra, nhưng K. Dân tộc chỉ còn có 9 đng mà như thế thì là không còn thành K nữa.

Tiếp theo đó là K Thống nhất cũng rục rịch đã vở, vì K. nầy trước có 29 người, sau còn lại 16 người và đang còn sống giả chánh trị, nghe nói sẽ có 4 đng viết đơn xin ra khỏi, nếu K. thống Nhất chỉ còn có 12 đng thì lại kể công như... kh ng còn.

Chỉ có K. Dân Tiến là «đông kong» và vững chắc với số 51 thì đã có sự rút lui đi phần nào cũng chưa là lớn nhiều, nếu bỏ K nầy lại đang gặp lũng công vì có hai ông tranh nhau lên «cầm quyền».

Đặt câu hỏi tại sao cái chánh trị «Khối» của HV ngày nay tàng thường như thế nầy, một người biết chuyện mà... bỏ ngay từ «gạo thiên lập đạ» người ta lắm... Khối trán quan biết và cần tan chớ không có lập... trường gì hết; nên bây giờ là thì kỳ lợt các của... tông người tông đoàn thể, trong khuynh hướng chánh trị đó.

— Lập lại cuộc đời mới tốt đẹp hơn ?!

Vậy thì cái chỗ lo ngại hay đe đoán của chúng tôi về HV có lẽ chỉ còn lại hai phe cũng không phải là «trả đũa» mà nó là đi nhiên.

NGỌA LONG

TIN CẦN BIẾT

Đồng bào chiến nạn Đô thành có thể mua nhà tại trú khu Tân Qui Đông

SAIGON 6-6 — Tổ Đô Chánh sắp cho phá phối số nhà con trống tại Trú Khu Tân Qui Đông (Quận 7) tu ... nhơn chiến cuộc (bom bọ, pháo kích) ở Đô Thành từ Tết Mậu Thân đến nay, hiện chưa được định cư hoặc cấp nhà và vật liệu xây cất.

Theo thống kê của Giám đốc Liên Cơ Cấp số nhà nói trên gồm 1'5 86 căn, nếu cần điện tích 4m x 7th 50 xây cất trên căn đất 4th x 20th. Người mua phải trả góp bằng tháng là 7103 và trong vòng 12 năm trả dứt.

Đồng bào nạn nhân chiến cuộc có đủ điều kiện muốn mua nhà nói trên cần nộp đơn tại Giám đốc Liên giá cuộc (ghi sẽ số 9) trong thời hạn 1 tháng kể từ ngày 2-6-69.

Hồ sơ xin mua nhà gồm có 1 đơn (có dán tiếp tại phi sẽ số 9) và 1 giấy chứng minh có nhà bị cháy vì chiến cuộc hay bị pháo kích tại Đô Thành.

8-6 : Đại hội phụ nữ hỗ trợ NDTV Đô thành

SAIGON 6-6. (VTX) — Tổ Đô Chánh lúc 6-6 cho biết «Đại hội Phụ nữ hỗ trợ Nhân Dân Tự Vệ Đô Thành» sẽ được tổ chức vào ngày 8-6 tới đây tại Tòa Đô chánh qui tụ ... gồm các nữ giới trong hàng ngũ Nhân Dân Tự Vệ thuộc địa phương Đô thành.

Trong thời gian qua, việc tổ chức ... Ban Chấp hành Phụ nữ NDTV trong Đô thành đã đạt các tiến ... Đến cuy công tác trên cần phải đề hoàn tất và đang nghiên cứu để thực hiện các công tác có tính thiết xã hội, tâm lý chiến và văn hóa.

Theo chương trình dự liệu sẽ khai mạc đại hội trên do đặt dưới quyền chủ tọa của Đại tá Đỗ Kiến Nhiều, Đô Trưởng Saigon Chủ tịch Ủy ban NDTV Đô Thành.

Hàng trăm đường giây điện thoại bị tê liệt vì mấy trận mưa lớn

SAIGON 6-6 — Tổng Nha Bưu Điện hôm 6-6 cho biết sau mấy ngày liên tiếp mưa to, hiện có hàng trăm đường giây điện thoại bị tê liệt không sử dụng được.

Giới chức cao cấp Bưu Điện cho biết lý do là vì khi dâu đường để đặt ống nước, một số công nhân đã cố ý đào phạm phải lớp vỏ bọc giây điện thoại.

Theo giới chức Nha Bưu Điện, trời nắng thì không sao, nhưng khi có mưa to, nước mưa ngấm xuống đất làm cho lớp thông giây ở ẩm làm cho các mối giây chạm nhau phá hư ... đường trăm đường điện thoại.

Được biết số hiện phụ giúp quyết ... viên của tổ Nha Bưu Điện cho biết mặc dù trời nắng to, mưa to, hầu hết các khúc giây hư đã được tiếp ra, hiện công việc sửa chữa đang tiếp tục gấp.

Theo Nha Bưu Điện chỉ trong vòng 15 ngày tới đây, các đường giây sẽ được bọc lại và các điện thoại hư sẽ sửa đúng.

CHƯƠNG - TRÌNH TIVI ★ BÁC - SĨ TRỰC

Chúa nhựt 8-6-1969

ĐÀI VIỆT NAM

19,00	Đại hội — Quốc Kỳ
19,15	Thời sự Quốc tế
19,15	Đồ vui để học
20,00	Tin Tức — Thông cáo
20,20	Chương trình Nhạc Bản Đồng Đa
21,)	Nhạc đỉnh tình hình — Giới thiệu chương trình tuần tới
21,15	Kịch «Nam Ngiêu» do Ban Bảo Phương trình diễn Thái hiệu — Quốc Kỳ

LƯU Ý. Hoặc do trở ngại Kỹ thuật hoặc vì có tin quan trọng trong tuần loan báo, chương trình có thể thay đổi, vài tiết mục vào giờ chót.

ĐÀI MỸ

1200	Test Pattern Music
1145	Religious Hour
1245	Early News
1100	P o Bu ers Tour
1400	Poetry spe ial
1430	21st Centu y
1500	Space Wars Bea an
1530	I formation
1630	National Geograpli Society
1730	Window O. Vietnam
1740	Jo Town Tonig'l
1800	Ro ges
1900	Evening News
1930	I formation Feat ur'
2000	Ed Sullivan Show 5
2100	Bonn za
2200	L te News
2215	Let's Speak Vietnamese
2225	L te Movie

BÁC SĨ

(Tối chủ nhật 8-6-1969 từ 14g10 đến 6 giờ sáng thứ tai)

(Trừ thứ hai 9-6-1969 từ 13 giờ đến 14 giờ 30)

BS. — NG. TẤN CHỨC 87 ter Phát Diệm SG

— NG. VĂN NHUNG 228 Trần Hưng Đạo SG

— PHẠM GIA LỰ 900Cb xa P.N.V.d-Ng.Cộ SG

Trung tâm Y tế đêm

(miễn phí)

— Y VIỆN CHỢ RẪY, 28 Đại lộ Hồng Bàng Cholon. Điện thoại 37877.

— Y VIỆN PHÚ LÂM, 137 đường Lục tỉnh Cholon. Điện thoại 38620.

Tôn thất của quân Mỹ ở Việt Nam

vượt quả thế chiến thứ nhứt nhưng số tử trận ít hơn nhiều

—o—

SAIGON (AP) — Các con số của Ngũ giác Đài chứng tỏ là tổng số 265,174 người Mỹ vừa tử trận vừa bị thương ở VN hiện nay đã vượt quá con số bị thương và chết trong thế chiến thứ nhứt, mặc dầu con số tử trận thấp hơn rất nhiều.

Nếu giải đến thế chiến thứ hai, con số tử trận là 53,402 người, số chết thương là 142,142 và số bị thương là 204,002 người—Cộng chung số tổn thất là 257,404 người.

Con số tổn thất của Mỹ tại VN từ khi đầu cuộc tranh đấu là 35,791 tử trận và 229,183 bị thương. Đúng con 265,174 người. Trong số này 117,383 người phải hành quyết điều trị.

Họp thơ

Đuốc Nhà Nam

— Ô TẠ QUANG TỨ, 10A/3 khu Văn hóa. Cần thơ : Được biết bạn đồng ấy vắng mặt và có sự số làm ăn. Đã nhận mất, bài thơ Đang xem.

— Ô. PHẠM MINH BỒN, Thủ ký NHXLSGĐ : Cám ơn sự ủng hộ của quý đoàn viên phân bộ Ngã Bảy, Bảy Hiền, Xóm Cầu, Bình Chánh.

Chợ An-Đông

(Tiếp theo trang 1)

— Bạn hàng bảy giờ, có người dữ lắm, mình đi chợ t ường ngày, phải biết chọn một mà mua...

— Dạ, chau cũng sợ mấy bà như thế quá, rồi mình sợ ý dụng vào bà g hóa của bà ấy, chắc bà «ăn thịt» mình luôn.

Bác đi chợ thường ngày cũng không cần gì lạ gì với trường hợp đây ?

— Ai mà khôi, nhưng nếu gặp trường hợp n ư bà nầy thì mình phải thua bộ trước là hơn, chả lẽ mình lại đi chửi chau ở giữa c ợ ?

— Chắc bác biết chợ An Đông đây lao lắm.

— Tôi đi chợ nầy từ lúc chợ mới thành lập, khoảng 1954-55 gì đó, từ là thôi cũng tuần qua là 35,791 tử trận và 229,183 bị t ương. Tổng con 265 174 người. Trong số này 117,383 người phải hành quyết điều trị.

Nhưng tối hôm 15-6-63 trong k i hai bên phái đoàn cùng kẹt ở Hội trường Diên Hồng thì Bộ Nội Vụ của chính quyền Diệm liên Phật Giáo bên chùa Xá Lợi biết : *«Đã có một tăng Việt Cộng lợi dụng đám tăng đệ quỹ rồi gây xáo trộn trong Đô thành. V.C bí mật mang vào 2.000 lựu đạn để cho nổ tung trong dịp này. Bộ Nội Vụ đưa ra hai điều kiện 1) Hoãn đám tăng lại ngày khác ; 2) Hoặc đám tăng cứ cử hành nhưng phải hạn chế số người đi đưa và đi theo lộ trình do Bộ Nội Vụ ấn định.»*

Đã biết là bị chính quyền «phá», nhưng Phật Giáo tổ thiện chỉ bằng cách hoãn cuộc hỏa táng lại b m sau. Nhưng đông bào P. ật từ đầu đã biết kịp, nên sáng sớm 16-6-63, các nơi ở ngoại ô tập rập kéo về bướng chùa Xá Lợi, nơi sắp làm lễ di chuyển linh cửa đến An Dưỡng địa Phú Lâm, càng thút tùng đông.

Tại chùa Xá Lợi, Tăng, Ni vẫn tiếp tự luận phiên tụng niệm cầu nguyện cho Giác Linh của bậc Cao Tăng vị Phẩm thiêu thân.

Phía chính phủ, Đài Phát thanh, xe phóng thanh, cả xe gắn máy có loa Pile, đều đồng loạ loan tin hoãn đám tăng. Tin của Chánh Phủ mà, ai mà tin nổi. Có chuyện gì nữa đây ? thế là nhao loạn tin đồ : chúng ăng kéo nhau hướng về chùa Xá Lợi, linh trăng Cảnh sát đặc biệt, mật vụ, cản bộ chìm, cản bộ nổi, cả đều được huy động được dân áp cuộc nay.

Vì dân chúng có thành kiến đối với Chính Phủ, nên hễ lệnh gì của chính phủ lên quan tâm Phật Giáo họ đều làm ngược lại khoảng đường từ ấ ư Lê văn Duyệt-Phan thanh Giản đông bào tự tập đ ng đầu tơn hết, nắt ở là chánh quyền cấm không cho họ đưa đám cố H.T Thích Quảng Đức, họ không chịu giải tá, cứ đứng lòng những ... chạy tới chạy lui để ngăn ngừa.

(CÒN TIẾP)

NGUYỆN VỌNG NHÂN DÂN

Tham sự hành chánh hội đủ điều kiện xin cải sang ngạch Đốc sự hành chánh

Sài-Gòn, ngày 3 tháng 6 năm 1969

Kính gửi Thủ Tướng Chánh Phủ SAIGON

Kính thưa Thủ Tướng,

Cách đây vài tháng, chúng tôi có đạo đạt lên Thủ Tướng nguyện vọng thu thiết nhất của chúng tôi là kiến xin Thủ Tướng cho các Tham sự hành chánh hội đủ những điều kiện sau đây được cải sang ngạch Đốc sự hành chánh :

— Có bằng cử nhân luật,

— Có trên 10 năm công vụ hay quản vụ hoặc ở trên Th m sự thượng ngạch.

— Đã thi hành song nhiệm kỳ quản định pháp định.

— Có hay chương trình sự hay quản vụ.

Sau đó, chúng tôi rất vui mừng vì nghe tin hình như Thủ Tướng đã chấp thuận đề nghị của chúng tôi và đã chỉ thị cho Tổng nha Công Vụ làm dự án để Nghị định sẽ ký tên. Nhưng cho tới nay, đã gần 2 tháng, chúng tôi không hiểu vì lý do nào, Nghị định ấy vẫn chưa được ban hành.

Kính thưa Thủ Tướng,

Trong khi một số tham sự hành chánh hay nói chung một số công chức đã rời bỏ công sở để đi làm việc tại các cơ quan Hoaky hoặc tại các ngân hàng với một số lương cao gấp 2 hay 3 lần số lương công chức thì chúng tôi đã cố rán vật lộn với đời sống nhọc nhằn ngày một đắt đỏ mà không một mảy may than phiền hay xin tăng lương. Vì vậy, chúng tôi đã phải thầm nhắc Thủ Tướng một ân huệ vô tình thân để chúng tôi có thể nên tâm đem hết khả năng và tinh thần phục vụ cho xứ sở.

Vì ở điều kiện mà chúng tôi đã mạo muội đề nghị kể trên, chúng tôi chắc sẽ tham sự được thuyên sang ngạch Đốc sự không có nhiều và hơn nữa, việc cải ngạch ấy không có ảnh hưởng cũng nên đến ngân sách. Ngoài ra việc này đã xảy ra cũng nhiều trong chánh sách «quân công thăng tiến» mà Thủ Tướng vừa đề ra.

Kính xin Thủ Tướng nhậy lòng thành kính và biết ơn của chúng tôi.

Kính thư

MỘT SỐ THAM SỰ HÀNH CHÁNH

Họp thơ

Đuốc Nhà Nam

— Ô TẠ QUANG TỨ, 10A/3 khu Văn hóa. Cần thơ : Được biết bạn đồng ấy vắng mặt và có sự số làm ăn. Đã nhận mất, bài thơ Đang xem.

— Ô. PHẠM MINH BỒN, Thủ ký NHXLSGĐ : Cám ơn sự ủng hộ của quý đoàn viên phân bộ Ngã Bảy, Bảy Hiền, Xóm Cầu, Bình Chánh.

Chợ An-Đông

(Tiếp theo trang 1)

— Bạn hàng bảy giờ, có người dữ lắm, mình đi chợ t ường ngày, phải biết chọn một mà mua...

— Dạ, chau cũng sợ mấy bà như thế quá, rồi mình sợ ý dụng vào bà g hóa của bà ấy, chắc bà «ăn thịt» mình luôn.

Bác đi chợ thường ngày cũng không cần gì lạ gì với trường hợp đây ?

— Ai mà khôi, nhưng nếu gặp trường hợp n ư bà nầy thì mình phải thua bộ trước là hơn, chả lẽ mình lại đi chửi chau ở giữa c ợ ?

— Chắc bác biết chợ An Đông đây lao lắm.

— Tôi đi chợ nầy từ lúc chợ mới thành lập, khoảng 1954-55 gì đó, từ là thôi cũng tuần qua là 35,791 tử trận và 229,183 bị t ương. Tổng con 265 174 người. Trong số này 117,383 người phải hành quyết điều trị.

Nhưng tối hôm 15-6-63 trong k i hai bên phái đoàn cùng kẹt ở Hội trường Diên Hồng thì Bộ Nội Vụ của chính quyền Diệm liên Phật Giáo bên chùa Xá Lợi biết : *«Đã có một tăng Việt Cộng lợi dụng đám tăng đệ quỹ rồi gây xáo trộn trong Đô thành. V.C bí mật mang vào 2.000 lựu đạn để cho nổ tung trong dịp này. Bộ Nội Vụ đưa ra hai điều kiện 1) Hoãn đám tăng lại ngày khác ; 2) Hoặc đám tăng cứ cử hành nhưng phải hạn chế số người đi đưa và đi theo lộ trình do Bộ Nội Vụ ấn định.»*

Đã biết là bị chính quyền «phá», nhưng Phật Giáo tổ thiện chỉ bằng cách hoãn cuộc hỏa táng lại b m sau. Nhưng đông bào P. ật từ đầu đã biết kịp, nên sáng sớm 16-6-63, các nơi ở ngoại ô tập rập kéo về bướng chùa Xá Lợi, nơi sắp làm lễ di chuyển linh cửa đến An Dưỡng địa Phú Lâm, càng thút tùng đông.

Tại chùa Xá Lợi, Tăng, Ni vẫn tiếp tự luận phiên tụng niệm cầu nguyện cho Giác Linh của bậc Cao Tăng vị Phẩm thiêu thân.

Phía chính phủ, Đài Phát thanh, xe phóng thanh, cả xe gắn máy có loa Pile, đều đồng loạ loan tin hoãn đám tăng. Tin của Chánh Phủ mà, ai mà tin nổi. Có chuyện gì nữa đây ? thế là nhao loạn tin đồ : chúng ăng kéo nhau hướng về chùa Xá Lợi, linh trăng Cảnh sát đặc biệt, mật vụ, cản bộ chìm, cản bộ nổi, cả đều được huy động được dân áp cuộc nay.

Vì dân chúng có thành kiến đối với Chính Phủ, nên hễ lệnh gì của chính phủ lên quan tâm Phật Giáo họ đều làm ngược lại khoảng đường từ ấ ư Lê văn Duyệt-Phan thanh Giản đông bào tự tập đ ng đầu tơn hết, nắt ở là chánh quyền cấm không cho họ đưa đám cố H.T Thích Quảng Đức, họ không chịu giải tá, cứ đứng lòng những ... chạy tới chạy lui để ngăn ngừa.

(CÒN TIẾP)

— Bạn hàng ở đây họ sợ ... ị trà thì là... N ông tay đầu tiên sẽ đầu phải là tay vào, nếu bạn hàng không khéo, cho bị mất cả bàn bán của. Cho mấy ông cảnh sát ở đây thì bây ly lắm vì ... vẫn là... trong ấn đã tài tình thay bao giờ thì chợ vẫn không hoạt động gì cả. Nếu bạn chỉ khó lắm việc thì chợ vẫn đầy đầu ... ở bà vẫn tiếp tục Tổnh thoảng có mấy ông cảnh sát đến phân trên với tôi : «Hả không là ... việc thấy thấy thì bà thương cấp tay, mà lắm mạnh, thì bị đàn chúng ghét, Có khi thấy chúng tôi đã đái, bạn bàng lại làm quá». Có lẽ vì thông cảm tôi vẫn cố gắng sống tại giữ chợ, vì tôi thương cho đồng bào miền lâm phiền bộ.

(Còn tiếp)

Đây là lần đầu tiên Bạch Mai chứng kiến một trận đánh thực sự. Từ lâu nàng chỉ nghe người ngoài thành nói. Có người chỉ ra thấy hoặc nghe nói lại, hay phóng đại lâm cho chuyện nhỏ xích ra to. Hơn nữa người Việt mình rất là quê ư khờ cực, cho nên thì ... hóa và thích tạo thêm huyền thoại.

Nhưng sáng nay, nội cái việc điều động binh lính, Bạch Mai và bác sĩ Trọng thấy rõ bộ cấp trong khu tổ chức thật chu đáo. Vẫn đã tôn trọng kỷ luật được anh em ấp dụng chặt chẽ. Nhưng thình đoàn kết giữa anh em thể hiện ngay trong lời nói của mỗi người.

Anh « bộ đội » nhe răng cười một cách bồn nhiên :

— Họ là khách bộ hành. Đường cấm vì sợ bị tai nạn sống dạn, cho nên anh em kích ngoài ấy chặn các xe đó lại và lùa vào trong mấy cho đồng bào tránh nạn.

Bạch Mai hiểu kỹ hỏi tiếp :

— Họ đi xuống, rồi đoàn công vua tới làm sao ?

— Chưa tới đâu. Mấy bay bay qua khoảng tàn một điều thuốc, lúc ấy đoàn công vua mới trước tới.

— Làm sao anh biết được ?

Bác sĩ Trọng cười khẩy :

— Anh đi lính là mình gót giầy mà không biết sao được. Kinh nghiệm đạy mình để nhớ hơn đó Bạch Mai.

Bà H ai ngồi dưới hầm, rầu-thối ruột. Bà nghe con gái bị hỏi hoài, bà hấy lượt :

— Sống dạn tới nơi kh ng lo, cứ hỏi dài như giữ rách Anh «cán bộ» phân bua :

(MAI TIẾP)

TRUYỀN DÀI XÃ HỘI (*thời kỳ 1945-1954*) Số 131

BẠCH MAI

CHƯƠNG MƯỜI

Gặp lại người xưa

Bác sĩ Trọng, Bạch Mai và Bà Hai ngồi chồm hổm dưới cái hố sâu không một thước. Bác sĩ Trọng nhổm dậy lên khỏi miệng hầm. Chàng đưa mắt nhìn chung quanh cảnh nữa vẫn yên lặng.

Bác sĩ Trọng hỏi nhỏ anh lính nằm cạnh chàng :

— Chúng nào mới nổ súng ?

— Dạ đâu có biết, có khi nằm hai ba tiếng, có khi nằm ... ngày mà không có ai đi qua lại.

Bác sĩ Trọng chắc lưỡi :

— Chả nếu vậy thì hơi mệt.

— Dạ chuyện đánh giặc thường tình như vậy. Có khi giặc thì đánh liền tại chỗ, có khi phải đợi địch hai ba ngày. Trong thế đánh lâm nay, kẻ nào kỹ chí, biết rõ địa hình địa vật ở đây, nhứt định sẽ thắng.

Bác sĩ Trọng cải lại :

— Chưa đủ đâu anh. Còn phải có chánh nghĩa mới được. Có chánh nghĩa thì sớm muộn gì, mình cũng thắng được kẻ thù.

Hai người nằm kề nhau trao đổi với nhau về quan điểm chánh nghĩa Thêo anh bọn rầm sử g, chống Pháp sẽ lâm chủ trở lại Việt Nam. Bọn trực dân đánh giá quá thấp lòng yêu nước độc lập của nhân dân Việt Nam. Đối với dân tộc Việt Nam không ngại gì bằng độc lập, tự do. Mất tự do con người rầm thấy đời vô tình tối. Một dân tộc mất tự do, dân tộc ấy đi dần đến hoàn diệt vong. dân tộc V.N sẽ trường tồn trong lịch sử vì vào minh nhân loại, có một nền văn hóa cao so với cả dân tộc trên bán đảo Đông dương. Hơn nữa dân tộc Việt nam có một lịch sử oai hùng chống ngoại xâm. Kẻ xâm lăng nào cũ có mạ lị đến đâu, đến Việc nam sẽ bị quật ngã. Cái nông sản lược chắc chắn không hành trên giai đạt Việt nam.

Bác sĩ Trọng phiền là bọn lính Pháp dân áp bắt bớ đốt nhà đốt cửa đã lành. Hệ nghĩ ngăng đúng chánh sách ấp bức kiềng bố, bắn cùng hỏa cốt để dân chúng sợ Ý nghĩ ấy của bọn thực dân Pháp đã sai lầm. Càng bị đốn ép vào bức tường, người dân càng căm ghét thực dân Pháp. Do đó mà phong trào kháng chiến mỗi ngày một mạnh, một lớn thêm.

Nãy giờ Bạch Mai và Bà Hai ngồi chồm hổm lòng phập phồng lo sợ. Hai người không biết rõ đây súng đạn sẽ đưa

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

ĐuốcNhàNam — Ngày Chủ Nhật 8-6-69

TRANG KỊCH TRƯỜNG

PHỤ TRÁCH
HOÀI NGỌC, SONG LANG, HOÀNG SƠN VIỆT
LƯU SINH, TRẦN TỪ VÂN

Bộ Thông Tin đang cứu xét để tưởng thưởng nghệ sĩ 2 đoàn TMTN và KC sau chuyến đi Tây

NHỮNG AI XỨNG ĐÁNG ĐƯỢC THƯỞNG HUY CHƯƠNG?

Ý kiến của Bà Nguyễn thị Thơ và ông Trần Viết Long

Theo một nguồn tin thông thạo đáng tin cậy thì Bộ Thông tin dự định cấp một số huy chương lầm lỡ chiến cho những anh chị em nghệ sĩ hai đoàn cải lương Thanh Minh-Thanh Nga và Kim Chung có một trong chuyến sang Balé trình diễn vừa rồi. Diều này Bộ đã từng làm cho anh chị em nghệ sĩ của hai đoàn Văn Nghệ ở Pháp và ở Lào cách đây không lâu đã rất những nghệ sĩ bên cải lương cũng như bên Tân kịch đều được huy chương như Năm Châu, Phùng Hà, Thanh Được, Thanh Tú, Kim Cương, Thẩm Thuý Hằng, Tùng Lâm, v.v...

Ý hướng lấy trước khi quyết định cấp huy chương cho nghệ sĩ hai đoàn có công. Bộ Thông tin đã tham khảo qua ý kiến của hai chủ nhân đoàn hát nổi tiếng. Vì thế chúng tôi được biết thì ý kiến của mỗi đoàn đều khác biệt như sau:

Thanh minh Thanh nga đề nghị thưởng tất !

Bà Giám đốc đoàn Thanh Minh Thanh Nga thì cho rằng mọi người đều đóng góp tài nghệ ngang nhau, chuyến viếng đều có cái ý nhiều cho công cuộc trình diễn để mang đến thắng lợi đáng kể cho chúng ta.

Do đó, bà đề nghị, nếu được thì thưởng cho tất cả anh chị em đã có sự công bằng.

Kim Chung xin giảm thiểu số huy chương

Phần ông Trần viết Long, chủ nhân đoàn Kim Chung lại có ý kiến khác hẳn. Ông cho rằng đầu cả hai đoàn cải lương chúng ta đều thách công hết, nhưng không phải tất cả nghệ sĩ chúng ta đều xứng đáng hết trong chuyến đi này.

Chẳng hạn về phương diện Nghệ thuật, xét tư cách, Cô chúng ta còn có gây tỉ lệ tình lại cũng chưa; anh em hề, đàm lấy cớ hết lấy rồi, sao sao cũng được. Vì vậy không thể bộ thành ra vậy hàng với nhau. Việc thưởng không tiệt trong không đúng cách là gây thêm phiền.

Cho ông đề nghị là mỗi đoàn cử ném đề nghị nhân, ba người thật xứng đáng nhất để theo ý đoàn đề đưa lên Bộ xem xét và mà phát theo tiêu chuẩn. Cho chúng người khác, không có ý đặc sắc nhưng cũng đã chị em nghệ sĩ có chân trong hai đoàn đề nghị với Bộ là chỉ cần cho cho bọ một bằng tưởng lệ là đủ rồi.

Theo ý chúng tôi

Đành rằng huy chương là huy chương của Chánh phủ, quyền cấp phát là quyền của Bộ Thông tin, tuy nhiên đòng về phương diện công dân mà nói, cái gì đoạt được một cách khó khăn thì cái gì nghệ sĩ chúng ta đều xứng đáng hết. Nhất là một huy chương của Chính phủ phát ra để tưởng thưởng công lao của người ta và ở hành vực Hùng Cường.

Riêng ĐNN KT, từ trước đây đã lên tiếng không chấp nhận đề xuất của Hùng Cường, đã lấm mất cái «DẸP CỦA NGHỆ THUẬT» D.L.H. Trước thì đặt thành vấn đề, trước hết cũng nên bắt đầu qua những đóng góp của Hùng Cường lẹc lối và quan niệm về Nghệ thuật trình diễn của anh như thế nào, do đó mới có bài phỏng vấn Hùng Cường trong ĐNN - KT lý đó.

Lẽ ra, từ lý nay, chúng tôi phải có bài phê bình sâu rộng về lối diễn xuất của Hùng Cường nói riêng và đường lối của Đạ Lý Hương nói chung. Nhưng...

... Để tránh sự hiểu lầm rất có thể xảy ra trong khi Hùng Cường đang bị nhiều bà con đề kích và sự đề kích thấy càng rộng lớn như đã nói trên, chúng tôi phải tạm hoãn việc lên tiếng của mình. Trong khi đó, chúng tôi vẫn tiếp tục phỏng vấn giới soạn giả như quý bạn đã thấy ở kỳ này.

Tuy nhiên, chúng tôi cũng cần nói lên trước nhận xét của mình:

— Chúng tôi không chấp nhận lối diễn « trăng trợn » của xem Hùng Cường, vì không chấp nhận quan niệm Nghệ-thuật của anh vừa trình bà... Hùng Cường đưa vào sở đồng đáo khán giả đến với anh để đó là sự khiến cho mình anh đi đường đường lối, thì chúng tôi cho rằng: « MỘT NGƯỜI ĐẸP THOÁT Ý ĐI GIỮA CHỢ, DÌ NHIÊN SẼ CÓ NHIỀU CẶP MẮT DÒM NGÓ. NHƯNG ĐỪNG VÌ VẬY SỰ DÒM NGÓ CỦA NHIỀU NGƯỜI MÀ NÓI NGƯỜI ĐẸP LÀM NHƯ VẬY LÀ PHẢI, LÀ ĐÚNG ! »

TRẦN TỪ VÂN

«Đuốc Nhà Nam-K.T» phỏng vấn giới soạn giả những người bị gán là khai thác lối diễn dâm ô thác loạn

YÊN-LANG : TÔI LỚN TIẾNG ĐẢ KÍCH những ai lợi dụng sân khấu bày trò khiêu dâm

Soạn giả, đạo diễn VN không thể là Roger Vadim

● Phỏng vấn của HOÀNG QUỐC HƯNG

Trước dư-luận đang đả kích lối diễn « kém sạch sẽ » (hay còn được gọi là lối diễn khiêu dâm) của Hùng Cường trong kỳ trước, chúng tôi đã ghi nhận những tiếng nói của chính đương sự.

Hôm nay, để tiếp tục trình bày ý kiến một cách rộng rãi về lối diễn dâm, chúng tôi đã gặp cô cải lương tuột dốc và bị bỏi lọ, chúng tôi phỏng vấn mà nhiều người cho rằng đã làm cho cải lương tuột dốc và bị bỏi lọ, chúng tôi phỏng vấn những nghệ sĩ sáng tác. Bởi lẽ, theo Hùng Cường, chính những người này đã khai thác lối diễn « ăn khách » đó của anh.

Để mở đầu cuộc phỏng vấn này, chúng tôi tìm gặp soạn giả YÊN LANG, một soạn giả trẻ, cả ngòi bút rất là ướt ắt, có những quan niệm nghệ thuật rất là cải tiến, thành công rất nhiều qua những tác phẩm tình cảm trên sân khấu một đại bạn ở đây.

Bây giờ xin mời bạn đọc theo dõi tiếng nói của giới soạn giả ấy.

D.N.A — K.T

Vừa gặp chúng tôi, Yên Lang đã «bão động»:

— Trời ơi ! Bây giờ Hùng Cường tuyên bố «bao quát vấy ta.

Chúng tôi chưa nói vào đề:

— Cái gì đâu mà bạn?

Thì Yên Lang đã chứng minh cách cương quyết:

— Không được gì, là một soạn giả của cải lưu đã, đây đề lên nghệ thuật của tôi bị ảnh hưởng nhiều ở sự nó, nhưng không bao giờ tôi có một quan niệm sáng tác «kém sạch sẽ» như vậy ? Là một soạn giả tôi lớn tiếng đả kích những ai lợi dụng sân khấu để bày trò khiêu dâm.

Câu tôi đã

Xem tiếp Đ trang 4

— Trang kịch trường của bạn BƯỚC NHA NAM hầm chứa bụi trần sắp vừa Đăng đó.

Chúng tôi cười và mở ngay cuộc phỏng vấn.

— À, như vậy là anh đã đọc bài phỏng vấn đề tài. Vậy thì theo anh, trên cương vị của một soạn giả anh có chủ trương cổ sáy lối diễn tính tô cụp lực quá mức đến độ bị dư luận kết án là khiêu dâm không ?

Yên Lang vội vàng khẳng định mọi

ĐỐI VỚI LỐI DIỄN XUẤT CỦA HÙNG CƯỜNG

Lối diễn xuất của nghệ sĩ Hùng Cường, kép chính đoàn «Dạ Lý Hương» và tuồng tích của đoàn này đang bị nhiều báo chỉ trích trong số vừa riêng báo «Thời sự miền Nam» nhằm thăng vào Hùng Cường đã tích về nhiều phương diện. Và gần đây, báo T.S.M.N còn mở rộng «một trận» xoay mũi nhọn ở « vài người khác mà báo nầy cho là họ bành vực Hùng Cường.

Riêng ĐNN KT, từ trước đây đã lên tiếng không chấp nhận lối diễn xuất của Hùng Cường, đã lấm mất cái «DẸP CỦA NGHỆ THUẬT» D.L.H. Trước thì đặt thành vấn đề, trước hết cũng nên bắt đầu qua những đóng góp của Hùng Cường lẹc lối và quan niệm về Nghệ thuật trình diễn của anh như thế nào, do đó mới có bài phỏng vấn Hùng Cường trong ĐNN - KT lý đó.

Lẽ ra, từ lý nay, chúng tôi phải có bài phê bình sâu rộng về lối diễn xuất của Hùng Cường nói riêng và đường lối của Đạ Lý Hương nói chung. Nhưng...

... Để tránh sự hiểu lầm rất có thể xảy ra trong khi Hùng Cường đang bị nhiều bà con đề kích và sự đề kích thấy càng rộng lớn như đã nói trên, chúng tôi phải tạm hoãn việc lên tiếng của mình. Trong khi đó, chúng tôi vẫn tiếp tục phỏng vấn giới soạn giả như quý bạn đã thấy ở kỳ này.

Tuy nhiên, chúng tôi cũng cần nói lên trước nhận xét của mình:

— Chúng tôi không chấp nhận lối diễn « trăng trợn » của xem Hùng Cường, vì không chấp nhận quan niệm Nghệ-thuật của anh vừa trình bà... Hùng Cường đưa vào sở đồng đáo khán giả đến với anh để đó là sự khiến cho mình anh đi đường đường lối, thì chúng tôi cho rằng: « MỘT NGƯỜI ĐẸP THOÁT Ý ĐI GIỮA CHỢ, DÌ NHIÊN SẼ CÓ NHIỀU CẶP MẮT DÒM NGÓ. NHƯNG ĐỪNG VÌ VẬY SỰ DÒM NGÓ CỦA NHIỀU NGƯỜI MÀ NÓI NGƯỜI ĐẸP LÀM NHƯ VẬY LÀ PHẢI, LÀ ĐÚNG ! »

TRẦN TỪ VÂN

SÂN-KHẤU — Qua vở « Tiếu Ngạo Saigon » của soạn giả Nguyễn-Phương

DIỄN-VIÊN ĐOÀN D.L.H NHƯ THI ĐUA... DIỀU LỐ BỊCH !

Kép Hoàng Long bắt đầu theo... vết Hùng Cường

✱ Của THƯƠNG HOÀI HƯƠNG

Trong bài trước, chúng tôi đã đề cập đến vở « TIẾU NGẠO SAIGON », một vở hát vui nhộn, chỉ nhằm thỏa mãn nhu-cầu giải-trí của quần chúng.

Hôm nay, chúng tôi xin đề cập đến phần xuất hiện của các diễn-viên trong vở cải lịch này. (Sở dĩ chúng tôi gọi là « phần xuất hiện » thay vì « phần diễn xuất » vì lẽ, trong vở này, các diễn viên chỉ là những cây cười, xuất hiện để tạo những trận cười từ đầu đến cuối, chiến dượt luôn cả ngôi vị của Kim Quang, một anh hề duyên dáng nhứt của sân khấu

*Vừa vở « Tiếu Ngạo Saigon » của Nguyễn-Phương, đoàn D.L.H đã cho ra mắt vở « Thời non trẻ... đã qua » của Thanh Minh, Thanh Nga, Thanh Được, Thanh Tú, Kim Cương, Thẩm Thuý Hằng, Tùng Lâm, Thanh Mai, Thanh Nga, Thanh Tú, Thanh Được, Thanh Minh

MƯA BUỒN TRÊN HẢI ĐẢO

Truyện của LONG ĐIỀN

Tôi có dịp trở lại Cà mau vào một sáng trời mưa. Cà mau không phải là nơi sinh trưởng của tôi. Nhưng Cà mau gợi cho tôi nhiều kỷ niệm đau buồn. Mà đau buồn nhứt đối với tôi là cái ngày đình chiến 54, mẹ tôi lặn lội dẫn tôi xuống tận Năm Căn qua rừng U minh để kiếm ba tôi.

Trong cuộc chiến tranh Việt Pháp, những ai vì nặng lòng với quê hương đất nước đều rời bỏ gia đình để lên đường theo tiếng gọi của nòi giống. Năm đó khi đất nước chuyển mình cũng là năm tôi ra cháo đời. Theo lời mẹ tôi sau này thuật lại, đêm hôm mẹ tôi chuyển bụng, đau quặn cả người, ba tôi chong đèn thức với mẹ tôi để đỡ cự chồng trẻ chào ra đời cùng những nỗi đớn đau banh da xé thịt. Dưới ánh đèn hột vịt, thình thoảng ba tôi lấy tay vuốt ve bụng mẹ tôi. Ngươi không người nói cáu.

— Rên đi em, chịu đau một chút cho nó ra là khoẻ !

Mẹ tôi đau bụng từ chạng vạng đó đến khi gần sáng mới hạ sanh tôi. Tôi ra cháo đời được ba ngày thì ba tôi từ giã mẹ con tôi, lên đường theo tiếng gọi của núi sông.

Từ đó mẹ tôi buồn tàu bẩn tan, cố nuôi tôi ăn học. Tôi làm sao quên được buổi trưa hôm đó, một buổi trưa oi nồng như hôm nay, tôi nhớ thằng bạn chớ xe đạp chạy ư về nhà the mẹ tôi hay là tôi đã đậu vào lớp đệ thất một trường Trung học lớn trong đô thành. Mẹ tôi đang ngồi trên chiếc ghế bố cũ, nghe tôi líu lo tin mừng. Bỗng đôi mắt mẹ tôi rưng rưng, hai hàng lệ long lanh trên đôi mắt hiền.

Sau nây cô dịp tôi hỏi mẹ tôi vì sao mẹ lại khóc khi hay tin tôi thi đậu vào trung học. Mẹ tôi lấy tay vuốt mái tóc tôi, cười bảo :

— Vì con của mẹ học giỏi quá giống như ba con.

Với niềm vui sướng của một bà bẹ hiện rõ trong ánh mắt, mẹ tôi không ngăn ngại cho tôi biết hồi còn trẻ, ba tôi học hay lắm. Ba tôi học ở Saigon rồi ra Hanoi, sau đó sang Pháp học với một cấp bằng mà năm đó tôi không rõ giá trị thế nào.

Quê hương đất nước, tình mường tượng ba tôi dắng người nhỏ nhỏ thon thon giọng nói hiền hòa chưa chan thương đối với mẹ tôi và tôi là đứa con duy thứ trong gia đình.

Nhưng có một buổi chiều, tôi vừa xách cặp tới nhà, tôi cho mẹ tôi biết liền là ông thơ ký ở trường nói tôi không có cha. Mẹ tôi trở mặt nhìn tôi.

Tôi giải thích :

— Ông coi khai sanh, ông bảo con lấy họ mẹ mà không có cha.

Không biết cấu nói ấy có tác dụng thế nào mà mẹ tôi buồn đến mấy hôm.

Sau nây dần dần lớn lên, nhận thức ý nghĩa cuộc đời tôi mới rõ cáu nói ấy chua chát đối với một người đàn bà đoan trang như mẹ tôi !

Năm 54 là năm đình chiến. Mẹ tôi dẫn tôi xuống tận Cà mau để thăm ba tôi. Nhưng khi tôi nơi thì ba tôi đã lên thủ ra đi vào một rồi xa xăm nào đó. Nhưng có người lại bảo ba tôi mất tích trong một chuyến công tác trên vịnh Xiêm la.

Sau những ngày khóc đầm đìa mẹ tôi và tôi trở lại Saigon sống lại cuộc đời một mẹ một con trong lòng một thành phố mỗi ngày mỗi nhớ rộng ra thêm.

Do đó mà Cà mau gắn liền vào tâm khảm tôi với hình ảnh mẹ tôi khóc ba tôi và tôi thấy thương mẹ tôi sau những tháng năm dài ở ở mong ngày trở lại của người chồng mang nặng tình yêu quê hương.

Tôi trở lại Cà mau vào một sáng trời mưa, mưa mưa mỏng thấm dần trời đất. Ngồi trên máy bay nhìn xuống, thương con kinh dài nỗi khúc, rượng lá mình mông, tôi tự dặng rạo rực trong lòng niềm thương mến luông cây thứa đất. Tôi quay qua nói với anh bạn đồng hành :

— Quê hương mình đẹp nhỉ bao cũng thấy đẹp.

Máy bay vừa đậu xuống sân bay, mỗi hành khách nhanh nhẹn chạy vào phòng đợi.

Cà mau đã đi vào mùa mưa. Đường đất lầy lội. Vốn quen đi trên sên gạch, đất bùn Cà mau mấy lần lảm chúng tôi suýt té giữa đường.

Anh bạn dẫn tôi vào thăm một trường tiểu học. Học trò đã bắt trường chỉ có mấy lớp nhất còn học để thầy cô luyện các em học sinh thi vào đệ thất.

Đứng ngoài nhìn vào tôi không đã dây là trường học. Chung quanh trường dây kẽm gai rào chắn chặt, bốn góc có bốn chòi canh có khẩu súng tự động bắt bố hoàng ! Con đường từ ngoài dẫn vào trường đã bị nước mưa xâm chiếm đến hơn hai lóng tay, cũng vì phải xán quân đi vào.

Anh bạn dẫn tôi vào thăm mấy lớp nhứt luyện tập. Học trò trong trường đen dủa, mặc áo ngắn trắng đã liền tanh mùa vàng nhân nhe quần cụt mất lai.

Tôi trầm ngâm đứng nhìn mấy em học sinh ở Cà mau mà ngậm ngùi. Đất Cà mau đâu phải là đất nghèo ! Quê hương chiến tranh đã hơn hai mươi năm rồi. Tôi bắt giác nói như thế với tâm tình chua chát khi nghĩ đến những nơi trường khang trang tại thủ đô Saigon.

Ông giáo già mà mang cặp kính gọng sắt đã dành những ngày cuối cùng của một đời ông để dạy lũ học trò vốn nhà dân gian làm ăn, ông nhìn thấy gương mặt u sầu của tôi, có lẽ ng đoán được tâm trạng đau buồn của một thanh niên lâu ngày không sống ở nhà quê. Ông kéo tôi ra đứng bên cửa sổ đóm ra ngoài.

Phía trước trường và phía sau trường là hai vùng nước to, mùa mưa nước ở lại có thể tràn vào lớp học. Nhưng chưa hết đâu. Ông giáo già khêu tay tôi, ông chỉ ở bờ thềm trường học. Trên bờ thềm lảm bằng đất nện, nhiều đông phân người to từng sinh thủi, nhầy nhụa, ruồi nuôi lu quanh.

Trước cặp mắt ngạc nhiên của tôi ông giáo già lột mắt kiếng xuống gọn lên nói có một câu.

— Đêm hôm nhà trường vắn có người ác và vắn có người đến đây tiểu tiện vì tiểu tiện tại đây sướng hơn ở ngoài rạch lấy lội.

Bây giờ ngồi viết lại mẩu truyện, tôi vẫn còn nghe đâu đây câu nói gọn lỏn của ông giáo già mang kiếng gọng đồi mồi.

Tôi ngồi lại Cà mau một đêm để sắng hôm sau anh bạn đưa tôi đi ghe máy thăm mặt biển nơi khơi vịnh Xiêm la. Hòn đảo ấy nằm kề bên Phú quốc. Đi ghe máy từ Cà mau đến hòn đảo này phải mất ngày tròng.

Khi tàu vừa cập bến thì trời đã sụp tối. Bà con trên đảo nghe có tôi là người Saigon ra, họ đề thăm. Người mang lồng đèn tới, người mang một bao cá khô tặng tôi gọi là tình cảm người ngoài đảo đối với đân thành phố.

Đêm nằm ngoài đảo ăng nghe tiếng sóng rì rầm vỗ vào mũi mưa, tôi cảm thấy lòng mình nhớ dất liền một cách là thường.

Anh bạn tôi vì quen cái fình giang hồ, cho nên nằm xuống là ngủ say chẳng còn biết trời đất là chi !

— Cậu ngủ hết thuốc rồi, nhìn biển đông. Ông thầy tôi nằm trên trực mái, mới hỏi :

— Bạn nhà hả ?

— Dạ không có bắc.

Tôi lồm cồm ngồi dậy và đến ngồi ở chiếc ghế cốc, cạnh cụ già nước da đen dủa, vẩn nheo, mái tóc và hàm râu bạc phơ.

Giờ từ ngồi biển thôi vào nhà ăn bao. Tôi ngừng mình. Cụ già mình trắng quần gu n lên, vẩn thản nhiên ngồi hút thuốc đưa cặp mắt nhìn biển như muốn phóng tầm mắt vào đất liền.

— Bác không lạnh sao bác ?

— Quen rồi cậu. Nghề đi biển của tụi tui, sóng gió đánh dầu các chết đâu cậu.

Ông đưa hộp thuốc rê :

— Hút đi cậu

— Dạ cháu không biết hút,

Ông già mỉm cười :

— Tuổi trẻng gì mà không biết hút thuốc.

— Thưa bác đây là hòn gì bác ?

— Hòn Thơm.

Ông già mở tả những nét đẹp Hòn Thơm cho tôi nghe. Đây là một hòn đảo nhỏ cách Phú Quốc đi ghe tàn một điều thuốc rê.

Trên đảo chừng 400 gia đình sinh sống bằng nghề đánh cá, các gia đình trên đảo đều được cấp mang đồi tạo cho rẫy người Tàu. Bọn con buôn này mang cá vào Phú quốc hay vào đất liền bán.

— Sao bác không nói với bác gái mang cá vào Phú quốc bán.

— Thời đi chi cho xa xỉ. Cá mang vào nhiều ăn bậy ăn ẩu. Của trời cho mà cầu.

Ông với tay lấy hai cái tô cá và rót đầy lại tô trà Huế bốc trăng phủ.

— Uống đi cậu cho ấm.

Mùi cá tươi tanh tanh từ mấy nhà kế cận bay hắt vào mũi.

Ông hỏi tôi rất nhiều về thành phố Saigon mà ông cho là xa lắm, không thể nào ông đặt chân đến. Ông thú thật với tôi ngày tại Cà mau mà trong gia đình ông, chưa có một ai vào trong ấy sinh sống.

Ông già hớp một ngụm nước trà Huế, nói một câu hòm bình :

— Đẻ ra, lớn lên, rồi chết cũng ở đây rậu ấy !

Đêm hôm đó, tôi thức rất khuya để ngắm cụ già gần tám mươi tuổi mà sức khỏe còn vững chắc, thuật cho lũ ghe về nếp sống của gần bốn trăm gia đình làm nghề chài lưới trên một hòn đảo lênh như tách rời hẳn khỏi đất liền.

Mới tờ mờ sáng, tất cả bà con trên đảo lục thức dậy ra bãi, chèo chống ghe ra khơi kiếm cá. Chỉ còn lại lũ trẻ nhà mà bụng đưa nào đứa nấy nó tròn như ấi ột mít.

Mặt trời đã lên khá cao. Xóm làng vắng lặng như một bãi hoang. Nắm tranh rất rõ. Chỉ nghe lội bộ vào trong sân.

Thì ra anh bạn dẫn tôi đi thăm ngôi trường của Hòn Thơm, ngôi trường duy nhứt trên một hải đảo ! Trường lợp bằng tranh, kiểu cổ vách. Đứng ngoài có thể nhìn thấy lũ học trò ấu cao trực ngồi là lết dưới nền đất, cuốn vào đầu trước mặt ở thay thế cho phần tối của cô giáo trẻ.

Thầy chưa tôi vào, cô giáo e lẹ cúi chào, cố mặc bộ đồ bà ba đen hơi bạc màu. Bàn viết là cả đống sơ sài, hiếc bông đen treo nghiêng một liên, tựa vào cột một tre.

— Chắc mấy anh ở Phú quốc qua ?

Anh bạn tôi nhanh miệng :

— Dạ không, tụi tui từ đất liền ra.

Cô giáo nhác cái ghế chỉ cho bà con ấu nước mời chúng tôi ngồi

— Dạ chúng tôi đứng được rồi ! Anh bạn tôi nói.

— Các anh là khách đi xa tới, chắc mỏi mệt lắm.

— Không sao đâu.

Nãy giờ tôi đứng trầm ngâm nhìn lũ học trò đen dủa, đầu cạo trọc, bò la lết dưới nền đất, hăng tay cố giáo của chúng bận tiếp hách ở ấu liên tụ 5 tụ 3 để chơi trò chơi bắt cúc đế.

Tôi hỏi :

— Thế trường này chỉ có một lớp năm sao cô ?

— Đâu có. Ba lớp lận. Nhưng vì không có phòng nên cho tụi nó học chung.

— Chỉ có mình cô dạy hay là còn ai nữa ? Tôi hỏi tiếp...

Nghe tôi hỏi như thế cô giáo sa rầm nét mặt lại. Cô vẫn cho bết :

— Ngôi trường này do dân lao của cha mẹ học sinh đóng góp. Lớp đầu có nhiều ăn thầy từ đất liền ra dạy.

Nhưng mấy tháng vừa qua thì vắng dần vắng dần, lớp thì quân địch, lớp thì bưu vì đồng lương của dân làng kém rồi nên lũ lượt kéo nhau qua Phú quốc làm ăn. Mùa cá thì bà con cố tiền, trả lương khá cao.

Mùa biển động không cá, bà con kiếm không ra tiền, đời không được gạo, thầy giáo ngày chỉ đủ tiền cá trừ cơm để lo dạy dỗ con em.

Cô giáo ngừng nói. Cô lấy chiếc khăn mù xoa chấm trán và chấm mắt. Cô giáo u sầu nói tiếp :

— Em là người cuối cùng đến đây dạy học và cố lẽ em sẽ ở đây luôn vì Trời Phật đã bảo như thế.

Hai đứa chúng tôi cũng ngẩng đứng nhìn lũ học trò đang vọc cát.

— Em quê ở Cà mau. Nhưng vì em mắc chứng nan y, thuốc thang trị không hết, em đành bỏ nhà ra đi. Thời may Trời Phật xui khiến ghe em tấp vào đây và em tự cho là có duyên nợ với hòn đảo này.

— Có mấy bịnh chi ? tôi đặt câu hỏi cố tìm hiểu căn bệnh. Nếu có thể, khi về đất liền, tôi sẽ mua thuốc gởi ra.

Cô giáo lắc đầu :

— Tôi không hết đâu !

Cô nói trong chua chát :

— Vì trí không hết, cho nên em ra đây mới làm nghề dạy học.

Tôi liếc nhìn gương mặt tiều tụy của cô giáo ngoài hải đảo. Hình như hai bên mắt cô nổi lên những vết đen đỏ.

Chiều đang nắng bỗng xa xăm lại. Rồi một cơn mưa đổ trút xuống hòn Thơm. Mái tranh của ngôi trường lỗ chỗ dột. Những giọt nước mưa cứ thản nhiên đổ tí tách tí tách lên đầu lũ trẻ ngoài hoang đảo.

Không biết giờ này trong đất liền có mưa và Saigon có mưa hay không ?

Chiều mưa trên hòn ngoài đảo... Mái tranh dột nát... cô giáo mặc áo ngũ bình nan y... Lũ học trò thản nhiên vọc cát...

Biển ngoài kia đang động mà lòng mình cũng thấy động theo

Chúng tôi cúi đầu cáo biệt cô giáo và bước đi trong mưa chiều trên hải đảo. Chiều nay lòng ai lạnh hơn ai ? Đất liền lạnh hay hoang đảo lạnh ?

Sắ g hôm sau, chiếc ghe máy rủ lên ba bốn cây gió chúng tôi giục giã trở lại đất liền.

Cô một người con gái còn trẻ dùng dưới mái tranh nghèo dầm dầm nhìn theo chiếc đò máy của chúng tôi như muốn gởi gắm một tâm sự buồn và cho những người trong đất liền.

Tiếp theo Đ trang 8

— Tại sao anh quên điểm như thế ?

Yên Lang gật đầu :

— Tại vì tôi chưa ta đủ dang ở trong một thế lý vào mình nhưn cho nhau lại, nhưng chúng ta vẫn còn hy vọng bước vào giống nòi dạo lý cổ kính của Á Đông. Do đó, trên sân khấu, chúng ta phải phân ánh tự ng thực hồng tinh thần đẹp của Á Châu nói chung và của đân tộc nói riêng.

Chúng tôi hỏi chặn :

— Anh nói như vậy không sợ dư luận cho rằng anh chỉ nói đến Cái Đẹp chỉ không hay giờ đâm phơi bày những cái Lạ ? những cái Xấu của xã hội ? ?

Yên Lang trả lời ngay :

— Đưa lên sân khấu những hình ảnh xấu xa của một xã hội chưng tôi phải vận dụng khả năng sáng tác, tạo dựng những tình tiết, những lời đối thoại để làm sao cho trên ý chế đáo cần tới diễn viên tôn bỡ, sở mở và bày trò ân ái ngay trên sân khấu.

Chúng tôi hỏi :

— Anh nghĩ sao khi Hùng Cường tuyên bố sẵn giả đã khai thác cho diễn viên những nét điển thắc loạn khiêu dâm đó ?

Yên Lang đáp ngay :

— Riêng tôi thì, như tôi vừa nói, không bao giờ tôi chủ trương ăn sự thế vì tôi là người Việt Nam sống tại Á Châu. Chỉ có những người Âu Châu như Roger Vadim mới lợi tâm trường thám thế của vị mình trước ống kính để lấc xẻ. Nếu ở VN mà có những sòng gió, những đạo diễn như thế thì chắc chắn không bao giờ cái lương (hay nói rộng ra là trong lãnh vực điện ảnh) có một nữ diễn viên như Brigitte Bardot.

Chúng tôi hỏi :

— Tại sao vậy ?

Yên Lang vừa cười vừa bồi lại chúng tôi :

— Chớ anh không biết rằng khán giả Việt Nam ở đây bao giờ chấp nhận xem những trò đó trên sân khấu hay sao ? Vậy, ngay cả điển viên, tôi chắc chắn rằng, không có người nào đám làm như vậy. Chỉ trừ có những cô đào không bao giờ biết diễn xuất là gì mới đám làm như thế để nổi danh. Nhưng, nổi danh là gì ?

Chúng tôi hỏi câu cuối cùng :

— Nhờ vậy, anh hoàn toàn bất đồng ý kiến với Hùng Cường ?

Yên Lang đáp :

— Dĩ nhiên là như thế. Chính những nét điển như thế đã làm cho cái lương không bao giờ tiến cả.

Chúng tôi bắt tay chào Yên Lang...

BÀI HỌC HUỲNH-THIỆN-LỘC

của X.X.

Anh nói : « Mình sung-sướng nhiều rồi. Tới nay mới nếm mùi gian khổ. So sánh với những đồng bào đã chịu khổ từ lúc mới ra đời, mình còn lời chán, cố gắng phấn-nân ? »

Anh cho tôi một kinh nghiệm là luôn luôn nên thể một bậc đường. Trên con đường xa xăm gian khổ có thể coi như một cuộc vạn lý trường chinh, đừng quên đem theo một bực đường mỗi lần mệt, ăn một vực đường, khoẻ ghê.

Tôi nhớ lại hồi tôi gặp anh ở Rạch Sỏi, anh sống như một đông Hoàng trong cung vàng điện ngọc, nay anh cũng mặc một bộ đồ bà ba đen như tôi, cũng ở trong một căn nhà lá ở Tân Bằng anh đã gần tôi mà anh còn hơn tôi vì đã chịu cực trước tôi, đã hy sinh hơn tôi nhiều lắm !

Cơ sở của anh ở Rạch sỏ đã phá nát, ruộng đất của anh ở Vị Thanh, anh đã biến gần hết. Nhưng anh không tiếc rẻ chút nào. Anh coi như phải bỏ bớt cho nhẹ cân để trèo đèo, lội suối và để dì cho tới mục đích của mình và cùng là mục đích chung của dân tộc.

Anh nói : « Sự nghiệp của tôi đâu phải do tôi tạo ra. Nhưng thừa hưởng cái sự nghiệp đó tôi đã và tình làm cho nhiều người đau khổ, gần nhứt là những tả điền của tôi. Tôi không ác độc, nhưng tôi đã làm buồn lòng cho nhiều người mà tôi không biết. Thế thì tôi ở không mà sống đời vương giả trong khi họ vất vả suốt đời mà cứ thiếu trước, hụt sau. Cứ một điều đó cũng đáng cho mình tự trách. Không có cách mạng, không có kháng chiến làm sao tôi thấy được sự bất công như thế ? Hơn nữa, bao mình kháng chiến đâu có chịu đựng gian khổ bằng người ta.

Người ta chịu đựng mười, mình không có một. Người ta thấy số phận người ta gắn liền với số phận của dân tộc. Mình cũng thấy thế nhưng ở một mức độ thấp hơn vì mình là những hạng người được ưu đãi. Mình kháng chiến do lương tâm thúc giục, không muốn đi ngược với trào lưu, không muốn để tiếng xấu với đời. Người ta coi kháng chiến là vấn đề sanh tử vì dân tộc có độc lập thì mới thay đổi được số phận tôi tăm của họ... »

Trước kia tôi thấy giữa tôi với anh còn có một cái hố ngăn cách sâu rộng. Nay anh còn thấy sự ngăn cách sâu rộng hơn giữa anh và những người tả điền của anh.

Và anh đã nói ra một cách thành thật.

Không những anh đã nói mà anh còn làm tốt cả để lấp cho kỳ được cái hố ngăn cách đó. Nhiều khi người ta hy sinh tất cả mọi cần để hơn hy sinh tả sản. Lại sản cảng lớn hy sinh càng khó khăn. Chuyện kể khán đó anh Huỳnh thiện Lộc đã làm một cách rất đỉ đầu ! Tôi càng phục anh tôi càng thương anh.

★

Tôi gặp anh ở Tân Bằng năm 1950. Lúc đó anh khỏe mạnh, yêu đời, yêu bạn và tin tưởng là kháng chiến sẽ thành công. Anh có những dự tính tương lai sau khi nước nhà hòa Bình vào độc lập.

Tôi cũng hẹn với anh là chúng tôi sẽ gặp nhau và sẽ họp tác với nhau trong địa hạt văn hóa và văn nghệ. Vợ anh cũng tán thành những dự tính của chồng tôi. Chúng tôi không để là chúng tôi phải cùng nhau vĩnh biệt trước ngày riêng sung chấm dứt.

Lúc anh đau thì tôi đã ở xa anh tôi cả mấy ngày đường. Anh bị bịnh thương hàn. Ba anh Bác sĩ đã tận tâm săn sóc và điều trị cho anh. Bịnh anh đã có mỗi thuyên giảm.

Thình lình tai phát và anh đã trăn khi tuổi đời chưa tới 50 và khi anh chưa thực hiện được những mộng cao cả của anh. Nhưng lúc bây giờ anh đã được hưởng vinh quang đẹp, chế giữa những chiến hữu của anh. Anh yên nghỉ trong lòng đất mẹ mà anh đã đóng góp rất nhiều để giành lại của tự do.

Anh là điển hình điển cố của một con cán chủ nhẹ đức tư hữu mà nặng tình dân tộc.

Bài học Huỳnh thiện Lộc là bài học hãy khí, yêu ước giấc mơ và hy sinh. Khi thất là sự hy sinh một các để đặng những cái mà nhiều người khác đều đạt được như anh.

Một nhà trí thức Việt Nam đã viết một cuốn sách bằng chữ Pháp nhan đề «Vaincu et les marquis». Vaincu đã là những điểm khác biệt dị dồng của chiến khu có thiên hình vạn trạng.

Huỳnh thiện Lộc cũng là một trong những hình trạng đặc biệt của kháng chiến đáng lưu lại để làm gương.

XX

Tổ Quốc mến yêu

Khi sông nổi bừng lên chói lọi
La lòng dân phấn khởi muôn thu.
Nước tôi từ đựng cơ đồ
Mấy trang lịch sử điểm tô huy hoàng :
Kể từ thuở Hồng Bàng lập quốc,
Đời Hùng Vương sau trước nối nhau,
Non sông hoa gấm tô màu
Từ Nam Quan đến Cà Mau nối liền.
Gốc Bách Việt a miền châu thổ
Sông Hồng Hà khai mở đất hoang,
Tổ tiên vượt tuổi băng ngàn
Dựng lên đất nước huy hoàng từ đây :
Cha quơ xuống luống cày đã vạch,
Con đưng lên quét sạch chông gai,
Mỗi năm mỗi tháng mỗi ngày,
Non sông đã sơn phô bày gấm hoa
Đời nhà Trần nhận qua Ô, Rí
Đổi hai châu một gái Huyền Trân ;
Nhà Lê mở xuống Chiêm Thành
Yêu thua mạnh được cùng đành biết sao !
Và chúa Nguyễn khi vào Thuận hoa
Đã di dân khai mở Miền Nam
Ra công dựng ấp lập làng
Đất Thủy Chân Lạp ngày càng tiến sâu.
Chẳng mấy lúc Cà Mau đã thấy
Cùng Nam Quan một đất thâm tình,
Trường Sơn chón chở, uy linh
Sợi dây thân ái kết tình Bắc Nam.
Cả một dây giang san gấm vóc
Đã chung tình dân tộc thiết tha :
Cửu Long thân nhớ Nhị Hà,
Sông Lô rạo rạt nhớ bờ Đông Nai...
Chung xây dựng Ngày Mai dân tộc.
Cùng niềm vui riêng khóc bên nhau,
Cùng chung một giọt máu đào,
Gọi nhau hai tiếng đồng bào thân yêu.
Nhớ từ thuở bé yêu điều dum bọ.,
Hai Bà Trưng tay ngọc ra oai ;
Ngô Quyền mưu lược phô bày,
Đằng giang một trận tơi bời xâm lăng ;
Dù gian khổ muôn ngàn cùng mặc,
Dù đao to, kiếm sắc chẳng màng,
Binh Chiêm, phá Tống thêm hăng,
Vang danh Vạn Kiếp, Chi Lăng oai hùng ;
Gò Đống Đa mấy đông máu đỏ
Đã viết nên trang sử vàng son;
Mười năm chiến đấu kinh hồn
VIỆT NAM hai chữ mới còn được ghi.
Người dân Việt ngày nay được sống
Dẫu dầm quên hình bóng Tổ tiên
Dốt lò hương giữ lời nguyện ;
Non sông Tổ Quốc chung niềm mến yêu.

HƯƠNG-HOA
(Ngày Giỗ Tổ năm Kỷ Dậu)

Tiếp theo F trang 8

chỉ em mình chỉ cần đi Tây đi Tàu một tháng là được ngon lành rồi».

Đó phải chăng là một sự so bì ?

Và trên kia, cô phải chăng là nói đến cách thức tương thuộng ?

Bởi vậy cho nên theo ý chúng tôi thì việc cấp phát huy chương cho anh chị em nghệ sĩ trong hãy nay sau khi xét cách thận trọng và cho đáo hơn. Đó cho nó có một ý nghĩa đặc biệt.

Lời thơ cho Quê hương

Tôi gửi lời thơ cho Quê Hương
Con đang oằn oại giữa đau thương;
Chạnh nghe sông núi mở tang tóc,
Tay nắm bàn tay, lòng vấn vương...

Tôi gửi lời thơ cho nước tôi
Trông chỏ khi nắng mới reo vui;
Chạnh nghe hoa lá buồn hiu hắt,
Đôi mắt vời trông, lòng ngậm ngùi...

Tôi gửi lời thơ cho núi sông
Ngày mai... ai biết có hay không.
Nước non rồi sẽ bừng trở sáng,
Khi mặt trời lên rực ánh hồng ?

Tôi khóc Quê Hương trong khói lửa
Tôi buồn sông núi dượm sầu thương
Chấp tay tôi nguyện cầu thu thiết
Hoa mầu đừng rơi ngập bước đường,

Lần tay tôi đếm qua mười ngón,
Năm tháng buồn trôi mang tuổi xanh.
Gương sầu soi tóc pha màu trắng
Ước nguyện đời trai vẫn chửa thành.

Nhưng tôi vẫn giữ mãi niềm tin
Non nước ngày mai hết chiến tranh,
Cho lá thêm xanh, hoa thắm mãi
Cho đời dân Việt hết điêu linh.

Là lúc lời thơ tôi nở hoa
Bừng lên trong ánh nắng chang hòa,
Sáng soi như vọn hồn tinh đẩu
Đất Việt lòng tôi luôn thiết tha...

HƯỜNG HOA

Tiếp theo U trang 8

Chung luôn tỏ ra lỗ bịch. Tô lức sự Bà Hải, đến lúc khóc với Hà bộ vào mới cọc, nhỉ vẻ sợ sệt, bối lận khi nghĩ rằng Mình đã giết vợ mình, rồi chạy vào xe bánh mì thịt người, lúc nào vì Huỳnh Hải cũng được xuất hiện một cách quá lố...

Nhưt là lúc Ông Huỳnh Hải ngất đầu khi hay tin Minh đã giết vợ mình, Văn Chung nổi mình trên ghế và lăng đề chiếc ghế lật ngược sẽ có mái như lên sân khấu khi được Hoàng Long đỡ dậy.

Lối diễn của Văn Chung cần được phiên cảo lại để chấm dứt từ bây giờ, thì may ra, khán giả sẽ không bị nhầm chán. Vì thật ra, lối diễn của Văn Chung từ trước đến nay, trông nây cũng giống trông kia, vai nhỉ không khác gì vai ấy.

★

Với lối diễn đó như thế, chúng tôi nhận thấy, các diễn viên của đoàn «Đa Lý Hương Hàng-Cường» đã thành công trong việc chọc cười khán giả. Nhưng nhân lại chúng tôi nhận thấy, nhứt là phái nam diễn viên, có nhiều người đã tỏ ra khinh thường khán giả, tạo những màn diễn quá lố bịch như một vài sự kiện diễn hình trên.

Với đã số, không khán một ngày nào đó, đoàn sẽ mất khách.

THƯƠNG-HOÀI-HƯƠNG

Lưu Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) Đang Hoàng Chiếu Đăng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tiểu - thuyết — Phiêu - lưu, Tình thám của PHỦ.ĐỨC (Số 31)

Ám-sát diên rồ hay duyên kỳ ngộ

(Tiếp theo)

— Trần huynh có tật gì mình cũng có gì đến tựa đa gả lận.

Trần vô Cương liếc xéo Dương hiếu Sắc và Huỳnh bá Hộ rồi nói:

— Nhất hai là gan, anh hùng hay xỏ lỏ không sao dấu kiếm với hai bạn.

Lệ Thủy chen vào :

— Xin quí vị anh hùng chớ có đá mốc đá nghịch lẫn nhau mà sanh ác cảm và thù nghịch. Điều tôi mong muốn ? quí vị hãy xem người bạn của tôi tức là bạn của quí vị cũng như người bạn của tôi là người thì chung của quí bạn. Tôi coi quí bạn đều là người anh hùng nghĩa hiệp nên mới đến nhà đêm nay đãi tiệc rượu sâu banh trước khi trình bày một việc mong muốn ? quí vị hãy xem người bạn của tôi tức là bạn của quí vị cũng như người bạn của tôi là người thì chung của quí bạn. Tôi coi quí bạn đều là người anh hùng nghĩa hiệp nên mới đến nhà đêm nay đãi tiệc rượu sâu banh trước khi trình bày một việc mong quí bạn đồng tâm nhứt trí giúp tôi.

Tên bồi Chuột bưng một cái mâm bạc mà vàng trên có bốn cái ly và một chai sâm banh hiệu « Mumm » để trong một cái thùng đựng nước đá cục.

Lệ Thủy tự tay lấy chai sâm banh rót vào bốn cái ly trai bằng pha lê vung bợt rồi bưng lên một ly thốt lời:

— Xin mời quí vị hãy nâng ly rượu lên mà cụng ly với tôi trước khi uống một hớp rượu.

Sau khi ba cô ông tử cụng ly và hớp mỗi người một hớp rượu, Lệ Thủy bèn lấy bức thư của Nghĩa Hiệp cầm tay và nói :

— Tôi mới tiếp được một bức thư gởi bảo đảm. Tác giả bức thư ký tên là Nghĩa Hiệp bắt buộc tôi phải trả một bìa ngọc trai nguyên của lý sư Đặng giao Hoàn tặng cho tôi vì mong với bìa ngọc báu nầy, ông mua chuộc tình yêu của tôi. Ông Hoàn đã làm ông vì phạm điều kiện bắt buộc của tôi khi ông xinkết làm bạn nên tôi tuyệt giao Ông vì bị cha mẹ từ và bị tuyệt giao nên ông buồn rầu tự sát. Tôi mới quí tam hùng đến nhà trong đêm nay để hỏi ý kiến có nên sự Nghĩa Hiệp giao bìa ngọc báu cho lần đem trả về cho ông Đốc phủ Đặng nghiêm Huấn hay không ?

Đây là bức thư của Nghĩa Hiệp. Tôi xin quí vị hãy đọc qua rồi cho tôi biết ý kiến.

Trần vô Cương lộ vẻ hàm hồ tiếp lấy bức thư rồi nói :

Tôi xin đọc qua bức thư cho hai ông bạn cùng nghe rồi sẽ cho qui nương rõ qua ý kiến Tôi cùng xin nói rằng theo tôi thì có không phải trả lại bìa ngọc cho bắt cứ là ai vì lý sư Hoàn tặng cho có có giấy tờ chứng nhận rõ ràng thì không ai có quyền đòi lại

Ông Đặng nghiêm Huấn là cha của lý sư Hoàn không đòi lại vì ông biết không có quyền đòi thì chỉ sai đến xưng mình Nghĩa. Hiệp bắt buộc có phải giao trả cho hắn dịch thân đến nhà lấy. Có lẽ tên nầy tưởng có là một thiếu nữ tánh nhát như thường tình ở nữ và cũng không có những người bạn tinh thông võ nghệ và cam đảm như ba anh em chúng tôi.

Dương hiếu Sắc chặn nói :

— Đáng ! Nhưng anh hãy đọc bức thư cho chúng tôi nghe qua cái đã rồi bàn tính việc bảo vệ bìa ngọc cho Lệ nương.

TrầnvôCương tằng hắng một tiếng trước khi đọc lớn bức thơ đến chầm dứt rồi tiếp nói

— Nhứtthinhkhônggiao trả bìa ngọc chẳng ta cho xem trong đêm 9 tây và đêm 9 giờ tới đây Nghĩa Hiệp có tài gì lấy bìa ngọc được Hai anh bạn có đồng ý với tôi không ?

Dương hiếu Sắc và Huỳnh bá Hộ gật đầu :

— Đồng ý.

Lệ Thủy vui vẻ mở hộp bánh sâm banh rồi đưa mời từng người :

— Tôi thành thật cho qui bạn biết tôi không hề biết sự sẽ sau khi đọc bức thư của Nghĩa Hiệp nào đây. Tôi xét nghĩ Nghĩa Hiệp phải là một người kỳ tài và phải có phép tàng hình thì mới dám đến tại nhà mấy trong đêm 9. tây đầu tôi trả lời rằng không nhận chịu theo lời bắt buộc. Tôi mới quí bạn đến nhà trong đêm tay trước là hỏi ý kiến có nên trả bìa ngọc hay không và nếu không thì quí vị chịu tội thấy bàn linh của mỗi người có đồng như lời đã cho tôi biết trước đây hay không.

Tôi định tỏ ra cho Nghĩa Hiệp biết tôi không sợ bằng chịu giao nộp bìa ngọc Trong đêm 9 tây tôi mời quí vị đến tại nhà và giữa phòng khách nầy mà chờ đợi bắn đến. Tôi sẽ đặt cái cẩ uông pha lê chụp sẵn cái đài chưng bìa ngọc giữa bàn và trước mặt quí vị và tôi tại phòng khách thử xem Nghĩa Hiệp có tài gì lấy được bìa ngọc mà không bị hạ tại phòng khách nầy. Qui vị nghĩ sao?

Ba cô ông tử đồng ý:

— Phải lắm sắp đặt như thế là hoàn toàn.

Trần vô Cương lộ vẻ cương quyết:

— Tôi thủ cây kiếm trên tay luôn.

Dương hiếu Sắc mủa bộ :

— Tôi thủ dao gươm.

Huỳnh Bá Hộ tươi cười:

— Tôi thủ chỗ lửa sẵn sàng nhà đạn.

Lệ Thủy lộ vẻ hài lòng:

— Phải lắm. Theo tôi sắp đặt thế qui vị hãy ngồi bình tĩnh trong khi Nghĩa Hiệp bước vào phòng khách nầy. Hãy đợi tôi nói chuyện với hắn rồi chừng nào hắn đưa tay ở đó cái chụp lấy bìa ngọc thì Trần huynh ra tài quyền thuật. Trần huynh ở tầng dưới Nghĩa Hiệp tức nhiên hắn không lấy được bìa ngọc. Trần huynh cho Nghĩa Hiệp một quả đấm bất tỉnh là được rồi, không cần giết hoặc đâm chém tượng thương vô cây kiếm có sẵn. Nếu rủi lại Trần huynh chẳng may bị Nghĩa Hiệp đánh nơi thì Dương huynh sẽ phóng dao gươm. Nếu Dương huynh lại bị ha thì anh Huỳnh mới đưa súng lục ra mà bắt buộc Nghĩa Hiệp quay lưng rút lui. Huỳnh huynh không được lấy cớ sáng lục bắn giết Nghĩa Hiệp vì chân có tôi cũng có sẵn súng lục trên tay. Tôi có tài bắn không phải thua thường. Rồi một chốc lát đây qui vị sẽ được biết tài bắn của tôi.

Huỳnh bá Hộ nói :

— Tôi xin qui nương chớ tạm ngưng tiệc rượu để anh em tôi thi tài trước khi men rượu chưa nung mấu nóng sợ không thể thi thố tài nghệ đẳng mức chăng.

Trần vô Cương và Dương hiếu Sắc đồng ý với Huỳnh bá Hộ. Lệ Thủy liền ra đầu cho Chuột, tên bồi của nàng mở đến cửa sổ ăng choang trong hoa viên.

(Mai Tiếp)

NHỮNG HÀNH LANG TÒA BẠCH ỐC

Nguyên tác : DANS LES COULISSES DE WASHINGTON
của A. TULLY
TẾ XUYÊN dịch thuật

8— Cuộc âm mưu về kênh Suez

(Tiếp theo)

Rốt cuộc, ở nơi trường Dulles cho thấy rõ ít «trục trặc» bắt ổn mà dư luận người giao cố tình che đậu, nhưng là những tin tức Luân đồ, Ba Lê lúc ấy các đưa về rất ít nên tường lại mâu thuẫn nhau.

Không thể ai lặng được nổi, nhưn giữa hai chuyến đi vận động tranh cử, ngại trường Dulles nói cho Tổng Tổng Eisenhower biết sự ngờ vực của mình.

Ngoc nhiên và nổi giận, Tổng thống Eisenhower bảo ngay trường cho với gấp viên đại sứ Do Thái (Abba Eban) hỏi nói cho ý biết rõ rằng Mỹ không thể chấp nhận những «trò kì quặc chiến» được.

Quả giận, Tổng thống nhắn mạnh :

Ông Foster nói thẳng rằng tôi đã thốt ra những lời như vậy, đừng có nói dịu ngọt gì hết nữa.

Nơi Trường Dulles tuân lỗnh, lập la tăng tiếng nói lớn của Tổng thống Eisenhower với đại sứ Do Thái nghiêm nghị cởi :

— Tổng Thống mong rằng Do Thái đừng làm lần tính cảm của Mỹ, và cũng đừng tưởng rằng Mỹ sẽ bằng lòng cho cộng đồng viện trợ cho Thủ Tướng Do Thái trong hợp sáng.

Mỹ sẽ làm bất cứ việc gì để ngăn cuộc bùng nổ gây hấn và hành động của Mỹ sẽ không tỏ ngại đến cuộc bầu cử hiện nay.

Đại sứ Eban lắng lặng ngồi nghe sau khi ngoan ngoãn trường Dulles dứt lời bèn chấm dứt đến đó, bảo thẳng về thủ đô Tel Aviv (thủ đô Do Thái) đây. Mỹ đang nghi ngờ, tốt thôi, không nói thêm gì hết.

Về sau, cách đó mấy năm, anh của người trường Foster Dulles là Allen W. Dulles — lúc ấy là giám đốc cơ quan CIA — thổ lộ ấy.

— Chúng tôi biết có cuộc hành quân kênh Suez. Chính chúng tôi đã bảo cho cho chánh bí hay liên quan A. Pháp Do Thái đang chuẩn bị tấn công.

Lạ một điều, là sếu đã biết như vậy rồi tại ngày 29 tháng 10 năm 1956, nhưn ta thước mày vô tu đã truyền binh của hàng C.B.S. người trường Dulles tuyên bố rằng vụ kênh Suez chỉ tiếp hành binh thường. Rằng :

— Các nước Đồng minh đang chuẩn bị một cuộc tấn công chống cộng Quan đội của Đồng minh với của cộng tu (Mỹ) hoàn toàn tương đồng, tuy bề ngoài có dị dị hiệt, nhưng sau rốt lại bao hợp nơi chân chỉ với kiến sẽ sau trên phải là cho Ai cập là bại khác, trên chống ta (Đồng minh) mới chấp thuận một quyết định sáng chói.

Đại sứ Do Thái Abba Eban cố gắng nuốt xe Mỹ bằng cách đọc bài diễn văn giữa Hội đồng LHQ, nói rằng, cơ quan này hãy lực hay ấy trong việc thi hành nghị quyết hồi 1 tháng 9 năm 1951, trong nó yêu cầu (của Mỹ) kinh Suez mở cửa tự do cho tàu bè Do Thái qua lại ở các nước. Vô long trong tuyên bố :

— Nếu chúng tôi kô đủ, bị tấn công, chúng tôi sẽ kêu gọi đến Hội đồng Eisenhower biết sự ngờ vực của mình.

Ngạc nhiên và nổi giận, Tổng thống Eisenhower bảo ngay trường Dulles với gấp viên đại sứ Do Thái (Abba Eban) hỏi nói cho ý biết rõ rằng Mỹ không thể chấp nhận những «trò kì quặc chiến» được.

Quả giận, Tổng thống nhắn mạnh :

Ông Foster nói thẳng rằng tôi đã thốt ra những lời như vậy, đừng có nói dịu ngọt gì hết nữa.

Nơi Trường Dulles tuân lỗnh, lập la tăng tiếng nói lớn của Tổng thống Eisenhower với đại sứ Do Thái nghiêm nghị cởi :

— Tổng Thống mong rằng Do Thái đừng làm lần tính cảm của Mỹ, và cũng đừng tưởng rằng Mỹ sẽ bằng lòng cho cộng đồng viện trợ cho Thủ Tướng Do Thái trong hợp sáng.

Mỹ sẽ làm bất cứ việc gì để ngăn cuộc bùng nổ gây hấn và hành động của Mỹ sẽ không tỏ ngại đến cuộc bầu cử hiện nay.

Đại sứ Eban lắng lặng ngồi nghe sau khi ngoan ngoãn trường Dulles dứt lời bèn chấm dứt đến đó, bảo thẳng về thủ đô Tel Aviv (thủ đô Do Thái) đây. Mỹ đang nghi ngờ, tốt thôi, không nói thêm gì hết.

Về sau, cách đó mấy năm, anh của người trường Foster Dulles là Allen W. Dulles — lúc ấy là giám đốc cơ quan CIA — thổ lộ ấy.

— Chúng tôi biết có cuộc hành quân kênh Suez. Chính chúng tôi đã bảo cho cho chánh bí hay liên quan A. Pháp Do Thái đang chuẩn bị tấn công.

Lạ một điều, là sếu đã biết như vậy rồi tại ngày 29 tháng 10 năm 1956, nhưn ta thước mày vô tu đã truyền binh của hàng C.B.S. người trường Dulles tuyên bố rằng vụ kênh Suez chỉ tiếp hành binh thường. Rằng :

— Các nước Đồng minh đang chuẩn bị một cuộc tấn công chống cộng Quan đội của Đồng minh với của cộng tu (Mỹ) hoàn toàn tương đồng, tuy bề ngoài có dị dị hiệt, nhưng sau rốt lại bao hợp nơi chân chỉ với kiến sẽ sau trên phải là cho Ai cập là bại vào ngày 2 hoặc 3 tháng 11 vì lý do quân ta có Pháp và Do Thái vô miền bàn động ngày vào ngày 27, rốt cuộc ấy là đồng ý ngày 29.

Hiểu cho Bộ Ngoại giao Mỹ ra lệnh cho mọi đại diện phải liên tục liên lạc với Reugen Shinoth, cố vấn chính trị ở tòa đại sứ Do Thái. Vì ngoại giao, dành tự cố vấn chánh trị chỉ là nhân viên ngoại giao bình bao, không hơn không kém.

Thế gia bài ngăn liền, Tổng thống Eisenhower và ngoại trường Dulles không ngăn đánh đi những lời nói thô tục và thô lỗ mình Tây phương, thôi đừng cộng viện lực lượng (Ngày khi Tổ g Thống đang cần binh với thế giới, Do Thái kô ngăn đánh đi những lời nói thô tục).

Nay, Ô. khi nơi trường ở Dulles vô tay, thì trường Herbert Hoover cho biết Tổng thống đã ra lệnh cho bộ ngoại giao cố gắng bắt tay với kẻ đối thủ Mỹ ở Do Thái và các xứ Ả Rập là cả.

Ngoại trường Dulles bèn vội đại sứ Do Thái tới hỏi chuyện gì đã xảy ra. Đại sứ Eban giả vờ thành thật nói rằng : « Tôi đã cố nhắc nhở là cộng đồng viện Do Thái chẳng qua đã nhưn mạnh cộng tác cộng của A. Pháp và Do Thái.

Cơ viện tàu đại sứ của Ai — Sri Harry Cassie — cũng đao nhậm Hoa thị ở Ai cập, đến nhà đại sứ Pháp Hervé Alphand để vấn đề vấn đề. Quả bực tức, người trường Dulles cho với gấp tại viện sự ở thường vụ của Liên Hợp quốc Anh Pháp tới, « Lý do bao tiếp vô «hoàn lý quốc tế».

Ngoại trường Dulles cho cần rõ : Mỹ sẽ yêu cầu LHQ làm chân tiết mọi vụ, nhưng Mỹ liên nổ với bọn phái. Nhưng vì ngày ấy đồng nói với các viện sự viên :

(Còn tiếp)

Thơ... cay

Hỏi thăm gió gạo ?

(Cảm tác, sau khi xem lí hoạ Chính Luận ngày 15-16/12/68)

Các ngài Dân biểu hội thảm...
Tại sao giá gạo lên cao ?
Ca-Fê (K I) quanh quẩn làm sao !
Rằng bớt trợ cấp để hao bạc tiền !
Các ông làm dữ tai liền...
Núp chưn đồng gạo vô tuyên hồng sao,
Ý! đừng leo chơi đồng bao !
Coi chừng chải dỗ lật phao chồng chưn
Gạo đề tới cũng trọn lưng ...

BÍA MIỆNG 17-12-68

Khảo luận của NGUYỄN TỬ QUANG

THẾ CHIA BA THIÊN HẠ (Tiếp theo)

XIX.— THỤC NGÔ GIAO BINH NGỤY BỐ RƠI, NGÔ THẮT THÚ BỊ HÃM DI LÀNG TƯỚNG TRẺ XUẤT HIỆN

Chu Thực chưa thâu tuyến B ngăn tình hình phục trong hiểm cứ. Nếu quân Ngô thừa cơ mà đánh, Hồ Bảo sẽ gặp cảnh chạy, vì khi quân Ngô đuổi theo, Thực chưa sẽ kéo quân sanh ra đường vẻ, quân Ngô có cảnh cũng chưa chắc thoát chết.

Nhưng trường Lục Tốn là ở phía tả tay tâm tướng. Nếu tâm thường như bọn Đinh Peugg, Tư Thanh tài làm sao được địa vị một tướng lãnh chỉ huy.

Tôn nói với các tướng :

— Ta không đám Ngô sẽ tấn công mà đánh Hồ Bảo là vì thế đây. Giờ phút binh đã đi ra chỉ trong vòng tuần nầy là ta phá quân Thực.

— Các tướng đều hỏi :

— Phá gì, là phá binh nào đây ?

Giờ chưng đã đông vòng trên sáng sớm sẽ tấn thám đặm, có thể giữ vững bảy tám tháng, chưa bết sơn hiểm yếu rồi. Ta coi phải lấm sao ?

— Các ông không hiểu binh ý sao ? Lưu Bị là tay hùng lược giỏi phệ lạc cao tri nhiều mưu. Đại quân mới đến thì phép nghiêm binh lưnh Kui bằng lại lại hết chung. Nay đang lâu ngày mà không giao chiến được thì quân mệt mỏi, tinh thần trễ nải... Ta phá Lưu Bị chính ở lúc nầy đây !

Giờ giờ ta trong mới thao p ...

Vả, bây giờ đông vòng quân đã hết sức mỏi bắt đầu xuất trận đây.

XX.— CHIẾN CUỘC THỤC NGÔ TIẾP DIỄN, MẶT TRẬN HÃO DÌNH : NGÔ THIÊU HUY 70 VẠN QUÂN THỤC

Trường Nội Lục Tốn chưa bị là, chỗ đánh và đã đến lúc là hà. Đó là lúc — nhưn Tôn đã nói — ta ra trong hiểm cứ Lưu Bị là ... ở, ... đang quan chiến được quân Ngô. Nó đã trú, tan tành ... cái khi bàng hai trước khu đã ra quân rồi. Nhưng là Đã chiến lấy cái thế « lấy khúc cây lịch mặt ».

Đây là một mặt quân Ngô. Nhưng Lưu Bị vẫn nắm thế trong vòng là Lưu đang quân ở một tại khiến bắt lại. Mặt quân nầy mới là chủ. Thực đã bị, ... cầu ... cầu giữ gìn, cố đây là đúng. Đã ... ...

Mà Lương đã là chặn ... Thực chưa về bắt đã trị thì đông quân đã đem về bắt ý kế Khổng Minh. Không Minh nói :

— « Đông trại bao trên, hết chỗ cao chỗ thấp hiểm trở, đó là điều tối kỵ của nhà binh. Nếu đã ở đông hãy công tại chỗ cao cao lên mà ở. Vả ... lấy đông quân hết 700 dặm mà chống được gió bao giờ ? Vả lại đã ... cho Lưu Tốn có không ra đánh chính là mưu đốt trại đây ! Ông phải đợi tức đi xuất ngày đông lên ra mà thiên tu, để ngăn đón đốt ngay ta. Đó là đã kế ngăn mà ...

Thế là Mã Lương vội cầu tin binh hiểm trở, lên ngay, chạy sang Ngô.

Công về vị tin đông quân nắm ... Nhưng Chân Phi đã tiến đoán là Thực sẽ đại bại. Trong khi ... quân đã tắt sẽ bao thay binh Ngô Thực giao binh. Tắc Pot ngăn ... ...

— Lưu Bị, thua đến ... ?

Quân thân hồi ... ?

— Lưu Bị không hiểu phép ... binh. Nay vay sẽ ai đợi ... ngày suốt 700 dặm ... Lưu quân đã ... quân đông vào ngày ... Đông quân cả mặt vùng rộng lớn, bao quát hết chân tháp. Là binh tối kỵ của nhà binh. Lưu Bị chuyển sẩy là bị bại vết tay Lục Tốn. Ngô Chi trong vòng một tuần là có tin về đại chu nhà ...

Nhưn sẽ đã binh ... lấy lòng quân và tiến đoán đường ... bại. Tào Phi có một khả năng ... thắt, khả năng ... Nhưn đập ngày, quân thắn xin Phi đoán quân xuống nhà Thục, và nếu tiến đập sẽ đánh chiếm Tây xuyên. Nhưng Ngụy chưa kịp đánh Lưu Tốn đại thắng, là bọn đông lực Thục vào chiếm Tây xuyên quân Ngô thừa thắng quốc thân quân Thục, là ... Ngô bị bố trống. Ngụy sẽ mượn tiếng tự chiếm, thế là ... binh cùng trên xuống kinh Ngô. Nhưn sẽ ... Ngô là vào thế ... ... Lưu Tốn bị kẹt ở Tây xuyên. Không thể cứu kịp cái Ngô sẽ bị Ngụy chiếm chắc chắn trong tay.

(Mai tiếp)

Từ Hội nghị Genève 1954... ...đến Hòa đàm Balê 1968

Tài liệu lịch sử

15 NĂM CHIẾN TRANH V. N.

Bình giải của TRẦN TẤN QUỐC

(TIẾP THEO)

Thủ tướng Diệm nhâm vào các giáo phái trong Mặt trận TNTLQG mà nêu ra các điểm kể trên trong lập trường chánh phủ. Nghĩa là, Thủ tướng Diệm không nhượng bộ trước yêu sách chánh trị của các giáo phái vô trang.

Dân chúng ở Saigon Chelon xôn xao lo sợ một cuộc nội chiến sẽ xảy ra sau thời hạn 5 ngày quy định trong tối hậu thư của Mặt Trận TNTLQG, nghĩa là bắt đầu từ ngày 26-3-55.

24-3 : Thủ tướng Ngô đình Diệm kỷ thay Quốc trưởng, một sắc lịnh «Đãi bổ chức khâm mạng tại Hoàng triều Cương thổ. Chấm dứt nhiệm vụ của khâm mạng Nguyễn Đệ, của Tổng thơ ký miền Nam Didelot, Tổng thơ ký miền Bắc Ecrilat.

BÌNH GIẢI : Sau khi trở lại chấp chánh với danh nghĩa Quốc-trưởng Việt nam, cựu hoàng Bảo Đại ký Dụ số 6 ngày 15-4-1950 đặt một số cơ-cấu tỉnh có nhiều sắc tộc sơn cước trực thuộc Quốc trưởng Bảo-Đại, gọi là Hoàng-triều Cương thổ, tức là vùng đất dai riêng của Triều-đình, ở Bắc Việt có 8 tỉnh : Phong-Thổ, Lạng sơn, Hà giang, Lao Kay, Bắc Kạn, Cao Bằng, Hòa bình và Hải Ninh, ở Trung Việt có 5 tỉnh : Đông Nai Thượng (Haut-Donnai) Lang Biao, Darlac, Pleiku, Kontum.

Những tỉnh nầy được tự trị theo quy chế riêng. Ở-Nguyên-Độ được Q.T. Bảo-Đại cử chức Khâm Mạng Hoàng triều Cương Thổ với 2 vị Tổng thư ký phụ tá tại 2 miền như kể trên.

Sau Hiệp định Genève 54, 8 tỉnh của triều đình ở miền Bắc đã sáp nhập vào lãnh thổ V.N. dưới sự kiểm soát và cai trị trực tiếp của «Việt nam Dân chủ Cộng hòa». Và 5 tỉnh tại miền Nam cũng sáp nhập vào Quốc-gia V.N. Từ đây, không còn vùng đất nào của Triều-đình nữa Nguyễn

24-3 : Ngày ấy chốt của thời hạn ghi trong tối hậu thư của Mặt Trận TNTLQG. Thủ tướng Diệm đọc một bản tuyên bố truyền thanh kêu gọi đồng bào, vừa trả lời cho các giáo phái.

Trong bản tuyên bố, Thủ tướng Ngô đình Diệm đặt lại vấn đề « thống nhất quân đội quốc gia » và kêu gọi các lãnh tụ các giáo phái vô trang hợp tác với chả h phủ Ông nói : « Trong thời kỳ người Pháp còn giữ quyền điều khiển chiến cuộc ở VN, vì những quan điểm và hoàn cảnh hồi đó, nên bên cạnh đạo quân viễn chinh Pháp, ngoài quân đội quốc gia, còn có những lực lượng bổ túc. Nhưng nay nước nhà đã độc lập. Dù ai lãnh đạo chánh quyền, cũng phải lấy lực lượng vô trang hiện nằm trên lãnh thổ để tạo thành một quân đội quốc gia duy nhứt, duới 1 quyền chỉ huy duy nhứt... Theo ý tôi những đoàn tuổi vô trang, sau khi tuyển bổ hợp tác, nếu vẫn kiểm soát những kẻ vực, những địa điểm riêng biệt trên lãnh thổ ta, là trái với nguyên tắc thống nhứt quân đội và quyền lợi của quốc gia».

Thủ tướng Diệm nói rõ : «Hãy giải quyết dứt khoát vấn đề hồng nhứt quân đội rồi sau đó sẽ giải quyết các vấn đề chánh trị».

Sau cùng bản tuyên bố, Thủ tướng Diệm mời «các lãnh tụ các giáo phái và đoàn thể vô trang đến Dinh Độc lập thảo luận».

(MAI TIẾP)

Dành cho các bạn trẻ

TUỔI HỒNG

Thơ, Bài gởi Minh Trí

MINH TRÍ trả lời...

...HỌN NGUYỄN VIẾT TRƯ (TVD Bình Tuy). — Em học chưa một lớp với ĐKA ở Sao lại bỏ bạn bè đi đâu cho trai qui vậy ? Cô một TVD Tuổi Rung của Hà Long. Tôi hỏi mới gì bà sẽ không biết đó vì ở trong là TVD TR nên hồ kô ...

Riêng ca chuyện sẽ ... tôi MT ... tôi nói với ... cho bạn lấy, tại vì ... ở ... biết không ? Đoán ... xem ! Thôn.

— THÚY DƯƠNG ... MT không ... ở ... Thuy Dương. Vì ... Bên cạnh một ... ...

TÒ MÒ

Dường ... dấu hỏa

Hiện nay nhiều nước trên thế ... đang thể ... dưới cách ... chất đặn mạc tư đầu hỏa Những chất ... dầu tiên lâm thực kô cho ... sức. Nhưng sự nghiên cứu được tiếp bằng chất dầu mạnh ... bằng ... thể ... cung phục ... cho con người. Một tổ chức ... Bắc đã hoàn thành việc ... chế dương tự đầu hỏa, một loại có chất dầu mạch. Sự biến chế vậy được ... ngộ bằng cách cấy men lên lớp ... lạp của đầu hỏa nguyên chất.

HỒ HOÀNG LIÊN
(theo Constellation)

TẠP BÚT

VẮNG BÓNG

(Tại Tổng Phước Hiệp Vĩnh Long)

DỖ THỊ DIỆP

(tiếp theo và hết)

Phương Dung thì biết nói ... chuyện, ... tình lang ... Tiếng Giang ... Phương Dung ... Bác Mỹ Tuyên ... Bác Mỹ Tuyên ... tên ... ông ... ông ... ...

Ngày ... Vũ là tình ... người ... ...

Sau chiến tranh có kẻ ... ...

Vũ ... Phương Dung ... ...

Vũ ... Phương Dung ... ...

Vũ ... Phương Dung

THIÊN HÀ ĐỒN

■ RĂNG, đề giữ nguyên vẻ đẹp cho con em học sinh tiểu học vào độ thiết và như thích trang trước đây là mỗi năm có bằng vạn thế sinh phải đau phát với nhẹ ngân cái cảh ngồi, do đó nảy sinh thêm những vết sưng... bọc ... tai thì thiệt...

■ RĂNG, nhưng bắt đầu niên khóa 1969, phải nhận nhận là Bộ Giáo dục và thanh niên đã cố gắng trong cải chương trình gọi là «Trang bị trong Tiểu học để thể mở thêm những Lớp Đệ thất ngay tại các trường Tiểu học để mở đường cho một tỉ thể đông học nhỉ hiệu học.

Chương trình này được giới Phụ huynh hoan nghênh và ủng hộ.

■ RĂNG, nhưng không có gì trở ngại thì năm nay Bộ GD và TN đã thấy rằng: Giải định lên thể điều hàng cách cho thành lớn tại thôn ấy 8 năm, làm với nhà trung tâm có mở thêm 6 Lớp Đệ thất (mỗi lớp 60 học sinh) để «Trên thân» 2.880 trẻ em vào Đệ thất mà khỏi phải đến cách nơi xa trường Trung học để đi cơm bụi.

■ RĂNG, người viết mới thăm 48 lớp Đệ thất tại các trường Tiểu học, đồng thời tại 6 trường Trung học của tỉnh Gia định mỗi trường đều có mở thêm 5 lớp ĐT nữa để viếng thăm 16 5.000 em; như vậy là năm nay Gia định đã có độ 12.000 cái ngồi ĐT sẵn với con số cách xa vì thì vào ĐT năm nay là 15.000 thì chỉ còn có độ 4.000 phải bị cho «lọt sót» mà thôi.

■ RĂNG, nhưng tôi kể hoạch «Bắc nam» là chưa giải thích Trung học vì ngân khoản đã rất là 40 triệu thì mỗi năm Bộ GD và TN đã cố mới tìm hiểu gần lưa tiếp đó, năng nhân 1970 thì chắc chắn là cả em sẽ khỏi phải THI lên ĐT nữa...

■ RĂNG, nhy huynh toàn quốc nói chung và riêng phụ huynh tỉnh Gia định năm nay là hết sức hoan nghênh và tán sáng ủng hộ cải chương trình «Trung học trong Tiểu học» vừa của Bộ và chỉ thị Bộ tăng nhận định, sự thành tựu bởi trong kế hoạch nầy là thái độ của phụ huynh ; họ phải tích cực tham gia chỗ đông ; lại nhọc ngày nào, mỗi thở ở với phận sự.

■ RĂNG, vừa qua khám phá chiếc ghe chài HF. 13.127 có trở 56 tấn cá phát lậu nằm viên Sở K.N.TQ cũng có phát được khu trại ngủ cố lớn ở Đền Lê Quang Liêm và xét thấy trong kho nầy có lối 1.000 bao cá phát, tất cả là 80 tấn mà việc điều tra đang tiến ; là đã có số cá phát nầy là cá phát hồi sở và có ấy phép tồn trữ hay là cung hay là cá phát K. quan, S. ngoài mà gian thương đã đem giấu ?

■ RĂNG theo một nguồn tin đã được loan báo lối hiện nay, hai Công ty viện lực đã thăng nhứt kiến ba con ta có quyền.

mông... cái nạn cúp điện chắc là sẽ không còn nữa !

■ RĂNG, nhưng cái sự dội nổ hay trái ngược và mặc dầu đưa Tổng Biệt đã không truyền bố : Sau lễ Noel 1968 thì bắt cúp điện, nhưng rồi bây giờ đây đã gần hết nửa năm 1969 mà vẫn bịnh hiện nằm vẫn còn tại phát nhà máy nhiệt là vùng Phú Nhuận, Tân Định và... Bà Chiểu cũng bị cúp lại rồi.

■ RĂNG, vậy thì cái nạn cúp điện nầy đến hồng sẽ kéu nài với ai đây ; nhất là đến ở trong vùng hàn lãnh tối tăm, bạn cuộc giá MTGPMN đang hoạnh hoành hành mà lại thiếu ánh sáng thì có phải cho cơm bọn chúng không ?

Tiếp theo O trang 1

Tàu «Petrarca» đã 33 bộ, trọng tải 7.450 tấn, đang trên đường cỡ xỉ nhập tới cảng Saigon.

Tàu thứ nhì thoát khỏi

Sau đó khoảng một phút, chiếc thương thuyền Hoa Kỳ mang tên «Oregon Berer» (chủ là Công quản tên công bằng hiệu tiếp và đặt giống lực và bao bồi bão ra khỏi vùng nầy đang di chuyển trên sông Lòng Tảo, cách Saigon lối 25 cây số phía Đông Nam. Không có trái hòa tiễn nào trúng tàu.

Liên sau đó, Hải quân, Lực lượng Tuần giang Hoa Kỳ và Việt Nam với sự phân trợ của trực thăng và tăng đã tới tiếp cứu hai tàu nầy và mở ngay cuộc hành quân lục soát địa điểm đặt súng của địch quân, nhưng không gặp chạm địch.

Tàu «Oregon Bear» do hãng Pacific do Far East mướn chở đã đến Saigon. Tàu nầy dài 560 bộ trọng tải 10.000 tấn.

Cả hai chiếc tàu nói trên vẫn tiếp tục hành trình như thường lệ.

Cuộc tấn công nầy là lần thứ 38 và 39 nhằm vào các tàu của đồng minh kể từ đầu năm tới giờ.

1 tàu Nga Uy bị bắn

Hồi 12g45 ngày 5-6, 1 thương thuyền Nga Uy Texaco Petroleum từ Saigon qua vùng Tây Ninh Công quản tên công bằng hỏa tiễn, cách Nhà Bè 12 cây số. Hỏa tiễn rơi bên ngoài tàu.

Một giang tốc đỉnh bị sóng đánh chìm

Hồi 14g00 08 phút đêm 5 ngày 6-6, một giang tốc tỉnh Hoa kỳ đi chuyển trên sông Đồng Tranh bị sóng đánh chìm tại cửa sông, cách quân Cà Giờ 12 cây số.

Toàn thể nhân viên trên tuần giang đỉnh đã được cứu thoát. Chiếc giang tốc đỉnh đang được mò vớt.

Thuốc gia truyền

trị bảo đảm bịnh

GHẺ LÀM BỘC, ÚNG THƯ LỞ LÓI, TRĨ, MẠCH LƯƠN, ÚNG THƯ BAO TỬ, LỞ CUỒNG HỌNG, PHONG TÌNH Hoa, Suyễn, Tim yếu, Thận suy, Rết kinh niên, Phong ngứa xâm nhi. Đặc biệt, trăng kinh kỳ không đều, sanh sáng nhiều lần yếu sức biến sanh đã bịnh đã trị nhiều nơi mà cứ trở đi trở lại không hết dứt. Nơi đây trị bảo đảm hết bịnh chắc chắn.

Địa chỉ : 160 Lê Lai Saigon.

NHỮNG TẤM LÒNG VÀNG...

DANH SÁCH ÂN NHÂN

Làng Có nhi Chiến tranh

Như đã trình bày, (xin xem lại bài «DUỐC NHÀ NAM chẳng đăng đừng» trong số báo đề ngày 23-5-1969) trước những tấm lòng thương đám trẻ tại Làng CNCI của quý vị độc giả D.N.N, chúng tôi không thể từ chối nhận lãnh sự giúp đỡ của quý vị—nhất là các quý vị ở xa — bằng cách làm trung gian để chuyển giao các tặng phẩm của quý vị đến Làng C.N.C.I.

Dưới đây là Danh sách thứ 12 quý vị ân nhân :

— Ô. HUỲNH CÔNG HÂU, 112 Cao Thắng, Saigon 10.000đ.
— Vve và bà HỨU THÁNH, chợ Trần Quốc Toản 2.000đ.
— Bà BẢY THÊM 1 số tạp vật tại Saigon 2.000đ.
— (Số tiền Vve Hứu Thánh và bà Bảy Thêm do ô. Bảy Cả Giang chuyển giao)
— Bà DIỆU CÔNG, bán sữa chua chợ Saigon 300đ.
— Bà DIỆU MẪN bán bánh mì chợ Saigon 200đ.
— Bà DIỆU NGHĨA, Tân Định 2.000đ.
— Ô. B. BÙI QUANG HIỂN, 433/4, Võ Di Nguy, Phú Nhuận : 200 hộp thuốc đánh «Bửu Quang».
— Ô. B. TA QUỐC HÒA, 433/4, Võ Di Nguy, Phú Nhuận. 1.000đ.
— Cô BÙI THỊ HƯƠNG, Sinh Viên Đông Kinh Nông Nghiệp Đại Học Đường Tokyo Nhựt bản 500đ.
— Ô. B. HIỀN KHÁNH, 718 Phan đình Phùng, Saigon : 1 radio điện — 1 đồng hồ treo — 1 bàn ủi điện, cổ hư vẫn.
— Ô. MAI VĂN NGỌI, 32/25, Cao Thắng, Saigon 1.000đ.
— Cô VÂN, 402 Phan Thanh Giản, Saigon. 5.000đ.

Cộng : 27.900đ.

(Đến ngày 7-6-69, tiền mặt (251.290 + 27.000) 278.290 đồng).

LTS. — Thà theo ý kiến quý vị ân nhân, chúng tôi đăng số tiền đã mua gạo. Mua tại đâu, bao nhiêu ? chuyển giao cho Làng CNCI bằng cách nào, ngày nào ? chúng tôi sẽ loan báo số tiền nầy sau.

XIN LƯU Ý : Kể từ nay, quý vị muốn nhờ báo chuyển giao tặng nhân cho Làng CNCI (nhưt là tiền bạc để mua gạo, vật dụng cần thiết) xin đăng giao cho cả em ở hoặc người khác. Đã «thân quen» mang tên, vì chúng tôi chỉ nhận giúp ghi vào sổ để hôm sau đăng danh sách Ân nhân bạc, bà không ký biên nhận. Ngân phiếu (chèque) hay Bưu phiếu (Mandat) xin để tên tôi TRẦN TẤN QỐC.

Nếu đã gởi tiền hoặc tặng vật tại báo «Đuốc Nhà Nam» mà trong «DA NGÀY SAU không thấy ghi nơi Danh sách Ân nhân Làng Có nhi chiến tranh (như trên) xin lấp tức báo tin cho chúng tôi hay. Đa tạ.

ĐUỐC NHÀ NAM

Tiếp theo W trang 1

Thì bu đã tuyên bố trong một cuộc họp báo rằng không không có ý định thảo luận về vấn đề « liên hiệp » trong cuộc hội nghị Midway và ông cho rằng Tổng Thống Nixon cũng không có ý định đó.

Sự nhìn nhe như vậy cũng qua đã rõi, gì đã nó lại được hồi thiệm bằng một tuyên cáo hậu thuẫn của mấy ông nhân viết Quốc Hội Việt Nam. Ý nghĩa của nó rõng rõ rết. Tổng Thống Thiệu quyết liệt bác bỏ mọi ý niệm «chính phủ liên hiệp» đến độ ông không muốn nhắc tới vấn vấn đề trong khi gặp gỡ ông Nixon.

Nhưng lập trường của Mỹ như thế nào ?

Khi đọc bài diễn văn tối 14-5 vừa qua để trình bày kế hoạch 8 điểm giải quyết vấn đề Việt Nam, Tổng Thống Nixon đã hết rõ một điều kiện tiên quyết là kế hoạch của ông không thể thảng cảng, nếu không có sự hợp tác và tham gia của chính phủ hiện hữu tại miền Nam Và nếu chính phủ nầy quyết liệt chống đối kế hoạch đó thì tự nhiên Mỹ phải lựa chọn : hoặc ông phải chung của mình, hoặc kế hoạch hòa bình đã công hỏ.

Cũng may sự lựa chọn đó không phải xảy ra, bởi Việt Nam Cộng hòa đã cho biết rằng có sự trái ngược với tinh thần 8 điểm của bản của mình. Và mới đây đại sứ Cabot-Lodge cũng nhắc lại cho phía bên kia hiểu rằng «không thể có giải pháp chính trị nếu không có sự tham gia và đồng ý của V.N.C.H ».

Tuy nhiên, sự khó khăn của Tổng Thống Nixon là làm thế nào cho có sự tham gia và đồng ý đó mà không phải thay đổi những điều ông đã nói ra trong kế hoạch 8 điểm của ông.

Một cái cuộc bầu thương để dung hòa quan điểm hay phối hợp lập trường sự nhiên sẽ bắt lợi nếu nó bắt đầu bằng không khí nghi kỵ, bất mãn.

Bởi thế tại Colorado Springs tuần qua, Tổng thống Nixon đã phải lên tiếng đập tan ngay luận điểm của phe bồ câu, một luận điểm có thể làm cho những đồng minh nghi ngờ là Mỹ đang đọn đường cho một chính sách «nể lập», từ bỏ hết mọi cam kết quân sự ở ngoài lục địa Mỹ châu.

Và cuối tuần qua, Ngoại trưởng Rogers cũng đã phải lên tiếng để xác nhận rằng Hoa kỳ ủng hộ sự chống đối của Tổng thống Thiệu đối với việc phe Cộng sản đòi hỏi lập chính phủ liên hiệp trước khi bầu cử, bởi vì sự đòi hỏi đó nhằm lật đổ một chính quyền mà Mỹ đã coi như hợp pháp và công cử. Lập trường của Mỹ vẫn là chủ trương tuyển cử tự do và dân chủ. Trước khi có tuyển cử, chính quyền hiện hữu vẫn là chính quyền do cuộc tuyển cử năm 1967 bầu ra. Còn sau cuộc tuyển cử thì Mỹ sẵn sàng chấp nhận bất cứ hình thức chính phủ nào, miễn là do dân bầu một cách công chính và tự do.

Cuộc hội nghị Midway chính là cơ hội « đã thông tư cả Những điểm khúc mắc đó vậy.

V. L. Q.

Tiếp theo U trang 1

sẽu và dự định sẽ tiếp tự thảo luận ở đây nhằm thử bày tiến con đường đi đến Hòa uy Dc.

Những cuộc trao đổi tiếp diễn ở New Port Beach, nơi mà khách sạn hoy hoàng được chánh phủ trung thu để dùng làm «Bạch Cung» của hay. Chính tại đây (17 Nixon đã đùng phù cơ trực thăng lên Saigon biệt thự của Bộ ngoại New Port Beach) TT Nixon tiếp các khách viếng và triệu tập các cố vấn.

Giới hành thư Mỹ vẫn không cho biết bì tiết nào về việc Mỹ có thể loan bao trật tự hòa bình chục ngày lịch Mỹ ở VN chiến loạn kế hoạch triệt thoái đơn phương tăng giai đoạn.

Ông Ronald Ziegler, phát ở ăn viên Tổng Thống cũ nói vấn đề giám Mỹ hóa chiến tranh và mức độ quân số ở được cứu xét kỹ lưỡng giữa hai vị Tổng thống trong bữa chiều nhựt.

Hy vọng H.N. Midway thành công

Các cố vấn của TT Nixon cho biết Tổng thống có vẻ mãn hội nghị Midway được thành công rực rỡ và giúp điều hợp các chính sách Mỹ và VNCH trước khi có những sáng kiến mới ở Biệt hoạt chiến trường và con đường tái lập hòa bình. Một thông tân chung của hai vị Tổng thống cũng bố tốt chứa nhựt có lẽ sẽ giúp cho có cơ hội thực hiện việc đó.

TNS Fulbright lâm áp lực...

HOA THANH ĐỐN (UPI) — Hôm trước, trước khi Ngoại trưởng Rogers lên đường, Uỷ ban Ngoại vụ thượng viện Mỹ đã mời N. ngại Trưởng Rogers tham dự một phiên họp kín trong hai tiếng rưỡi đồng hồ để thảo luận về viễn ảnh cuộc hội nghị tới tại Midway.

Thượng nghị sĩ Fullright, TNS P. Case, và các nhân viên khác thúc giục Ngoại Trưởng Rogers đừng ra tuyên bố chung hay là tuyên bố đồng khác Cam kết là « Hoa kỳ ủng hộ chế độ Saigon (1)

Nhưng sau đó gặp bào chí, Ngoại Trưởng chỉ nói vớt lý gia là « vẫn giữ những ý kiến đó đến Tổng thống Nixon.

Ngoại trưởng Rogers mở tả cuộc họp báo viết bức thư — và ông lấy là Hoa kỳ sẵn sàng chấp nhận kết quả cuộc bầu cử tự do ở miền Nam VN.

Nhưng vẫn để then chốt là hiện Hoa kỳ có sẽ chấp nhận một chánh phủ liên hiệp ở miền Nam VN trước cuộc tuyển cử tự do hay không. Thượng nghị sĩ Fullright cho biết ông ấy nghĩ ngờ không có việc nầy. Chánh phủ luôn luôn tránh né đồng đành từ liên hiệp.

Đại Công Ty Thương Mãi

Cần dùng nhân viên ảnh nghề hành chánh và thương mãi, giỏi tiếng Nhựt và Anh, hợp lệ tỉnh trong quân đích.

Xin gởi đến hộp thư C.6 SAIGON đơn xin việc, kèm theo hình và phiếu lý lịch.

In tại nhà In Thăn - Chung
4, đường Nguyễn-văn-Thinh — Saigon
Quản - nhiệm : DZOÁN-CÔNG-LÂM
Ngân phiếu xin đề : Nhật báo ĐUỐC NHÀ NAM

Vụ tham nhũng tại Khu Tạo Tác Huế

1 Thiếu - Tá, 4 Đại-uý, 1 Trung sĩ bị trừng phạt

SAIGON 6-6 — Hội đồng Cảnh sát trung phiên họp ngày 3 và 4-6-1969 đã xét xử 5 hồ sơ điều tra vụ tham nhũng tại Khu TạoTác Huế và đã quyết định các biện phạt sau đây :

1.— Đối với Thiếu tá Hà Đăng Xuân, quyền Trưởng khu Tạo Tác Huế :

— Bãi chức.

— Khuyến cáo Bộ Quốc Phòng bắt đường sự bồi hoàn số vật liệu bị thất.

2.— Đối với Đại Uý Phan thanh Cảm, Đại Uý Huỳnh văn Giáo và Đại Uý Ngô văn Tuấn :

— Phạt vì đã quản lý và tư hàu kỉ công cho tham gia các Uý ban và Hội đồng về Khu Tạo Tác.

3) Đối với Đại Uý Lê Tiến Đức và Trung sĩ Bùi Ngọc Phước :

— Tự hậu không cho tham gia các Uý ban và Hội đồng Khu Kế.

Những cuộc mật đàm

(Tiếp theo trang 1)

Trước tiên, trong buổi họp, Bộ trưởng Cuba đã nhắc nhở cho ba Đại sứ Ý và Balan biết rõ các đề xét lập trường của Hoa Kỳ ở VN. Đại sứ Dillonh và Lewandowski cho biết là sẽ cố gắng giúp hai bên (Hoa kỳ và Bắc Việt) hiểu nhau hơn nếu họ nhận ở cực sự giải thích những của Hoa Kỳ và tại điểm quan trọng sau đây :

1 — Chính phủ Johnson có cố chiến tranh cầy là một phải lầm và cố gắng để tìm giải hòa vững để giải hay chế là một cuộc chiến tranh giữa ai ở Việt Nam thôi ?

2 — Hoa kỳ sẵn sàng bỏ tất cả ra cho cư quân sự và rời khỏi Việt Nam sau khi đã sắp xếp chiếu cục xây hay không ?

Đại sứ Lodge không thể trả lời ngay những câu hỏi bắt ngờ như vậy được, là vì ông chỉ phải lời lại và trên tức Bộ Ngoại Giao Hoa kỳ nên ông xin hoãn lại buổi họp và đã hẹn với Hoa Trình Đốn thì hơn. Sau cùng ông nhận được phúc đáp từ Hoa Thịnh Đốn và buổi họp thứ nhì được bắt đầu chỉ ngày 24 tháng 5 tức là giữa bà Lodge, D'Orlandi-Lewandowski.

Trong buổi họp thứ nhì nầy, Đại sứ Cabot Lodge nói với Đại sứ Bắc Lan và Đại sứ Ý rằng ông có thể biết chắc chắn là Hoa kỳ sẽ cố « chấm » tranh nhằm là một chiến tranh bạo chế và lực lượng Hoaky sẽ chắc chắn rút ra khỏi Nam Việt Nam sau khi chiến tranh kết thúc.

Nếu ông sau đó vẫn ở ngồi là do không được rõ ràng, các sáng kiến hòa bình bị phải nhạt đầu giữa những buổi họp của hai bên đều chán Hoa kỳ, Ba Lan và Ý Đại Lợi. Cả, cho các Bộ Ngoại Giao Mỹ cho rằng không có kết quả nào đạt được sau những buổi họp trong Thay Bây bởi vì Hà nội không chấp tán vào vấn đề thương thuyết.

Nhưng Đại sứ Ý D'Orlandi và Đại sứ Balan Lewandowski vẫn tiếp tục với nhau và tiếp nhận Đại sứ D'Orlandi vẫn đưa tới sự : Ít lạc với đại sứ CabotLodge và không bao giờ nhưng sự kiện đã có các buổi họp giữa bà người cho ông Lodge biết.

Xem vào giữa các buổi họp đó, Đại sứ Lewandowski vẫn tiếp tục các đề đu hành thương lý hàng thăng ra Hanoi, nhưng trong các chuyến đi đó thì bà Lewandowski trong suốt mùa hè 1966 ở Hanoi, Lewandowski không phải nhận được một sự quan tâm nào của phía Bắc Việt và các cuộc thương thuyết cấp thấp.

Tuy nhiên, vào cuối năm hè 1966, các sáng kiến hòa bình ở Saigon đã đạt được một chút tin sáng Và như vậy đối với Đại sứ D'Orlandi thì bà cho rằng đó là những hành động quan trọng ở vào thời kỳ tới, vì ông nhận ra sáng nó đang nhận thấy là nhờ sau 25 năm được hoàn lượng trong vượt thuật thương thuyết và cũng là cơ hội để ông thấu thập thêm kinh nghiệm.

Cách đó, với nhà ngoại giao trẻ tuổi Lewandowski đã là một cơ hội để ông đó sẽ ý nghĩ của HoaKỳ và thấu thập thêm kiến thức hiểu biết của riêng ông trong việc đóng ý điều giải một cuộc đàm xếp có thể sắp xảy ra.

Cho đến với nhà ngoại giao kỳ cựu Cabot Lodge đã là một « Cuộc giải trí ngoại ; lao thích thú... »

Cả sáng kiến hòa bình đưa ra trong đề tuần đầu chỉ làm cho Hoa thịnh Đốn chú ý một cách... ngờ vực.

(Còn tiếp)

Về tin Công ty SIPH chuyển nhượng đất cho Làng Có Nhi Chiến tranh

Trong số báo ra ngày 29-5-69, nhân viết bài đề cập tới vấn đề bọn thức hóa « Làng Cô Nhi Chiến Tranh », chúng tôi có loan tin :

« HỘI CAO SỰ SIPH SẮN SÀNG HIẾN TRỌN LÔ ĐẤT 109 MẪU CHO LÀNG CNCI TẠI LONG THÀNH.»

Nhưng nay rõ lẽ, sự thật không toàn toàn bẩn như vậy. Theo sự tin hiểu chúng tôi thì vấn đề chuyển nhượng 16 A 09 mẫu đất nơi đó hiện tọa lạc làng CNCI, giữa bức trách của công ty SIPH «ĐANG CƯU XÉT VÀ CHƯA CÓ MỘT QUYẾT ĐỊNH HỨA HẸN NÀO CẢ».

Như thế một tổ chức quí mà như LÀNG CÔ NHI CHIẾN TRANH hiện nay, với chương trình TỰ LỰC CÁNH SINH, mà đã đường sinh ngót 2 000 trẻ em bọc phước cho đang vướng vấp nhiều trở ngại ở khắn cản nỗ lực thêm nữa để vượt qua...

Chích Trì Nội

Phương pháp mới không thua thuốc hay cắt dốt, cột Tiếp khách 3 đến 6 giờ chiều 217 Bùi Viện Lầu 2 Nhựa thu món đề.

HUỲNH NGỌC ÂN

Vì không chịu thả một số gái điếm theo sự đòi hỏi của 1 số quân nhân

Trưởng chi CS Rạch Kiến và 1 Cảnh Sát viên từng sự bị quân nhân bắn chết

1 Trung úy, 1 Chuẩn úy và 1 Trung sĩ cầu lưu điều tra

LONG AN. — Khoảng trưa ngày 6-6 vừa qua, một vụ ăn mạng đã xảy ra tại quận Rạch Kiến (Long An) trong trường hợp như sau :

— Quận Rạch Kiến là một quận tân lập, ở đây quân Mỹ trú đóng rất đông, mà hễ nơi nào có quân đội đông mình thì nơi đó... nghề làm ăn gái điếm thạnh hành hơn hết.

Cai Cảnh Sát Quốc Gia sở tại được lịnh của Ty CS. ở tỉnh phải bắt tay tổ đoạn mấu đám, vào ngày 6-6 ông Nguyễn văn Thiệt Trưởng chi Rạch Kiến, mở cuộc tảo thanh gái mãi dâm, đã được thi hành cách độ trở 15, 17 tuổi đến trên 20 tuổi, dẫn về bốt.

Liền sau đó, một số đặc phương quân viện cho khu Rạch Kiến đến cô Trung úy Truyền coulé. Uy Mang, Trung sĩ Ut tường đầu tên Chi Cảnh Sát bao vây, buộc phải thả số em đó. Trường Chi Triệt cùng vào không chịu thả, liền bị bắn chết tại chỗ và một cảnh sát viên tên Huỳnh văn Xương cũng bị chết luôn bởi anh Xương toàn bảo vệ Trưởng Chi.

Sáng 8 hôm sau, đám chống chọi Rạch Kiến ở ấp mới phao hoàng vào. Sau vụ ăn mạng, nghe nói Trung Uy Truyền, Chuẩn Uy Mang và Trung sĩ Ut bị gọi về Quận để cầu nhà chức trách tỉnh lý điều tra. Vụ ăn mạng nầy có tánh cách rất quan trọng. Dư luận đang theo dõi...

Tiếp theo R trang 1

thật là khó khăn, bởi vậy nếu được sự giúp đỡ của Quý ban, chúng tôi nghĩ sẽ có thể giúp việc của ông tổ sẽ được chóng và thêm nhiều trợ giúp 100 lúc đầu tay nạn nhân chỉ còn 1.

Vậy xin Quý ban tích cực giúp đỡ hoàng hôn trong lúc đầu thực hệ gửi tạm phẩm do các anh em viên chức ở tỉ tại Nhật Bản và tự đóng góp mà lên vấy chúng tôi nuôi giữ tặng tất cả cho Làng Cô Nhi Chiến Tranh.

Mong được nhận mọi sự giúp đỡ của Quý ban và xin Quý ban cho biết ý kiến.

Kính chúc Quý ban ngày càng mạnh tiến tiến cao thường ý Quý Ban phúc và sự hợp.

Nay kính,
Trưởng ban XÃ HỘI
NGUYỄN TUỆ HUY

LTS.— ĐUỐC NHÀ NAM đang liên lạc với Hội S.V.V.N. tại Nhật Bản.

Tiếp theo L trang 1

tiếp.

— Lúc 2 giờ 50, Cộng quân bắn 15 quả hỏa tiễn 122 ly vào thị xã và phi trường.

Một ít lúc sau chốt đồn của Chánh phủ trông bắn tiễn phát hỏa.

Một thường đạn tử thương chung 12 người khác bị thương và 1 nhà đã bị thiêu hủy.

Đến 4 giờ Cộng quân lại bắn 10 quả 122 ly vào phi trường Đà Nẵng : 37 phát nữa, lại ở quân bắn lần thứ ba vào phi trường Đà Nẵng với 5 quả 122 ly. Mặt khác Cộng quân cũng bắn 15 quả sớn cối vào một đồn ở cách Đà Nẵng 12 Ngũ Hành Sơn gần Đà Nẵng.

Ngoài ra quân vụ VNCH ho bắn, các vụ phát kích vào Đà Nẵng, kể trên đã tác cho 2 người ở Đại Phương Quân từ thương, Một nhứt thương đau và 1 ĐPQ khi ấy bị thương.

Pháo kích vào Hội An

Lúc 1 giờ 15 sáng 7-6, Cộng quân bắn 12 quả sớn cối 82 ly vào thị ly Quảng Nam là Hội An làm 3 thường dân chết và 3 người khác bị thương.

Các cấu cứ H.K đã bị phát kích đêm qua là :

— Lúc 18 giờ 20 Cộng quân bắn 55 quả sớn cối 60 và 82 ly trí tại 7 cây số phía Đông Bắc của Rockpile (Quảng Trị).

— Lúc 21 giờ 5, với 5 quả 60 ly vào vị trí chết ở phía Bắc Đức Phổ (Quảng Ngãi).

— Lúc 1giờ 5 với 20 quả sớn cối 82 ly vào phi trường cách Bắc Trành phố Kontum 1 cây số.

— Lúc 0 giờ 45, với 60 quả 82 ly vào 1 cây cầu tại Đakto (Kontum)

— Lúc 1h 20 với 20 quả sớn cối 82 ly vào Bắc Đông Hà cách 1 cây số phía Bắc A-Khê (Bình Định) và lúc 23 giờ với 10 quả phóng lựu vào cây cầu đó.

— Lúc 23,30, với 50 quả sớn 82 ly, 120 ly và hỏa tiễn 107 ly vào Bộ tư lịnh Lữ đoàn 1 H.K tại Quảng Ngãi (Bình Long).

— Lúc 20 giờ 5, với 5 quả 60 ly vào vị trí cây cầu Đầu Tân (Định Tường) cách Bộ Tư Lịnh Sư đoàn 9 Bộ binh H.K.

Pháo kích tỉnh ly Mỹ Tho

Tỉnh ly Định Tường tức Mỹ Tho đã bị phát kích vào 7 giờ đêm liền. Đêm qua, Cộng quân bắn 4 quả sớn cối 82 ly vào thành phố làm 3 thường dân bị thương.

Lớp Chữ Nho VN.V.H Miền phí

Nơi Văn Hiến và kể chức mở lớp dạy chữ Nho miễn phí theo tự phong pháp mới, chỉ sau 1 giờ hướng dẫn sự ở học đã tự viết được chữ Nho và tự đọc được sách chữ Nho.

Học viên ngày chủ Nhựt từ 15 giờ đến 18 giờ. Ghi tên chập học giữa ngày 8-6-69 tại 55 Cao thắng Sa gon lớp Hàm thụ : Thư viện TK 37/1 Nguyễn cảnh Chân S. (cổ bàn tem trái tôi).

Nhà bán

Bán một nếp nhà 5 m x 27 nhà ngoài, nhà giữa, bếp, Trường gạch, nền gạch hoa, đủ tiện nghi. Mặt tiền, đường Tân Đàn số 305. (Khánh hội)

Nghệ sĩ

Hùng Cường minh xác...

Trước khi trình bày N ân xét và Quan điểm của mình đối với «lối đến» ấy của nghệ sĩ Hùng Cường, đang bịt kín dư luận kết ra và chống đối quanh chung tôi muốn biết rõ quan điểm của chính Hùng Cường về Nghệ thuật ; tình diễn...

Do đó mới có bài phỏng vấn nghệ sĩ Hùng Cường đang trên tin ở Kịch Trường ĐNN ngày 1-6-69.

Trong bài ở ở viên, Hùng Cường đã trả lời : TÔI QUAN NIỆM KHÁN GIẢ NGÀY NAY KHÔNG CÒN LÀ KHÁN GIẢ CỦA THỜI NĂM CHÂU, NĂM PHÍ MÁY CHỤC NĂM VỀ TRƯỚC...»

Dựa theo lời tuyên bố nầy và ý ở các câu nói khác ĐNN-KT và nhiều bài nghị ký : *Hùng Cường phủ nhận nghề thuật của Năm Châu và Phi mà theo anh lối diễn đã... đã xưa rồi».*

Nay, nghệ sĩ Hùng Cường đã 2 lần đến ĐNN nói thanh mình. *Anh không bao giờ có ý nghĩ chế bai lối diễn của Năm Châu. Năm Phí là xưa.* Tuyên bố câu trên, trong thăm tâm Hùng Cường muốn nói như vầy :

« Trong trào lưu mới, làng kịch nghệ bây giờ công phải biến đổi, chứ ông ta không thể đem những lối diễn tổ tinh bằng cách dựng xa hàng thước nói « Anh yêu em »... không đám nhìn tay nhau... lối diễn ấy như vở tuồng « Lan và Điệp » của thế hệ trước chúng ta như Bắc Năm Châu và Năm Phí hay trước đó nữa, vì mỗi thời đại có thị hiếu khác nhau. »

Đối lập quan niệm và lối diễn xuất của Hùng Cường là một vực chống thể và lớn khác của bà Nguyễn thị Thìu chủ nhân Hùng Cường kín được dư luận bà bà cho là bà chủ bà. Được bà cơn nay trước đây Ông Mỹ trust nay bỗ không. Chu lực bà Thìu cây cất khá cứ thuật và tất tiện.

Giữa Đô thành bắn chỉ thiên xét nhà chỉa súng vào ngực 1 sĩ quan

ĐÔ THÀNH. — Theo nguồn tin thông thạo, sáng ngày 6-6 bà Nguyễn thị Bạch 48 tuổi thường gia nhà ở số 380 đường Thống Nhựt vương, đã đươn tới nhà chức trách thưa 4 cảnh sát quân 8 đã xét nhà và có chỉa súng vào ngực chồng bà là Đại úy Nguyễn thế Bảo phi công, và đánh đập cả 4 mẹ con bà, và bắt đem về bốt giam cầm.

Theo bà Bạch cho biết thì lúc 22 giờ đêm 16-5, 1 số cảnh viên cảnh sát vào xét từ khắp gia đình, bà Bạch cho trai bà tên Nguyễn trung Kim chỉ là sự phi công và 2 người con gái tên là Nguyễn thị Các 17 tuổi, đều xuất trình đầy đủ giấy tờ. Nhưng không ngờ 3 nhân viên cảnh sát tên là Tư, Hết và Sơ bắn súng chỉ thiên bảo con bà là Kim và 2 cô gái đó phải đi ra lấy mặt phách. 3 nhân viên nầy đánh đập luôn 4 mẹ con bà, sau đó bắt đưa về bốt.

Tại vấn phòng, 4 mẹ con bị thầy 1 ông mặc áo thun quần cụt tự xưng là Trịnh văn Lâm, Trưởng Phòng hoạt vụ đặc biệt bảo nuôi lấy tăng bà, ông Lâm nói cùng nhân viên bảo vệ phòng cho 4 mẹ con bà về thì bọn nầy từ tế bằng không lúc lấy khẩu súng lại bắt đem về bốt. Sau đó ông Lâm ra lịnh đem nhốt cả 4 mẹ con vào khám mất tối chiều nay vậy đó.

Bị bắt đánh đập 1 cách vô lý 4 mẹ con bà liền đến bịnh viện lấy giấy chứng thương và đệ đơn tố cáo 4 bọn kẻ nầy để nhờ pháp luật phân xét.

Tiếp theo J trang 1

Quảng Ngãi giới không được xuyên qua vì những lý do sau đây :

Công ốc của Thẩm phán công thiếu, nếu có người đi thuê thì nhân viên Tòa phải bàn xét xem có kẻ giết tiền thuê được quá mức đối với công sự tại các tỉnh và các cấp tại Trung phần nếu lời chấn nhưng, cũng đặt lên ông Chủ tịch lãnh đạo để tạm quyền và thực trạng Tòa án trong quận lịt.

Đương hết quán bạt thì thương thân Huế bao gồm 11 tỉnh Trung nguyên Trung phần và 3 tỉnh thuộc Cao nguyên Trung phần mà chỉ có 10 tòa án, còn 2 Tòa án Quảng Tín và Kontum thì tự đã được thành lập nhưng chưa thực sự hoạt động.

Thiếu Thẩm phán và thiếu trợ sở

Ông Chánh Nhiệt đã trình bày thực trạng rất «kẹt» vì thiếu thẩm phán, nhân viên và thiếu cả trợ sở.

Ngoài các trụ sở các Tòa Án Quảng Ngãi, Bình Định và Pleiku là tàn tạ, kỷ đều là nhà thuê của tư nhân hoặc do Chính quyền địa phương nhượng lại, và trụ sở Tòa án Tối cao thì khác, vào đã xây dựng trụ sở mới và công và cho Thẩm phán và thành lập Tòa án cao nhất thì.

Trong cuộc đáp tín, ông Chủ tịch TCPV đã nói lên lòng trúc mong thăm viếng các tòa miền Trung trong một giai đoạn lịch sử đau thương nhất của đất nước.

Ông cũng hết lời ngợi khen tinh thần phục vụ của tất cả thẩm phán và nhân viên 3 ngày quân hạt sáychăng hòa cơ hiểu biết, thiếu thốn, phải nhọn lịch trình bày đề thêm nhỏ mức đối đa.

Sau đó phái đoàn đi thăm trường luật khoa công lý một trường sở nghèo nàn. Sau khi ngồi nguyên trong cha Khoa Trưởng Đại Học Luật Khoa Saigon và Chủ tịch TCPV cùng hóa các thẩm phán nhang đó cùng cái thiếu trường sở.

(Mai tiếp)

Nhắn tin

Anh NAM THÁI

Cái thiếu xây cất
Nhà ở Phú Lâm (cây đa nà)

Được tin mẫu, nên anh ra nhà báo Đuốc Nhà Nam có việc cần xây cất thêm. (Hoặc có ai gặp anh Thái, xin nhắn giùm. Cám ơn).

Tin TRONG NƯỚC

Nhân dân Tự vệ phường bị tố cáo xét nhà dân bất hợp pháp

SAIGON. — Khoảng 3 giờ chiều ngày 5-6, đoàn H8 N. 52 quân (ngụ tại hẻm 161 đường Lạc Thái) cùng một thiếu phụ tên Thân Thị Tuyết (vợ chồng đại cảnh